

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhathoros petít sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többhathoros hirdetésért jutányosabb. Nyúltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Eperjes legyen újból törvényhatóság.

Makóról, a nagy Alföldnek erről az újban erősen fejlődő városából vesszük a következő hírt:

„Makó törvényhatóság akar lenni. Csanádvármegye törvényhatósági bizottságának Makó város rendőrségi ügyében legutóbb hozott határozata adta meg újból az eszmét több városi lakosnak, hogy indítványt nyújtson be a képviselőtestülethez, a melyben a törvényhatósági átalakuláshoz, illetve ennek tanulmányozásához bizottság kiküldését javasolja. Az indítvány elpanaszolja, hogy a vármegye valóságos gyamságot gyakorol a város fölött, beleavatkozik kéretlenül minden dolgába, parancsolgat s végrehajt olyan dolgokat, mik tetemes terhet rónak a városra. Érdekes, hogy az indítványnak főleg abból a szempontból vannak pártolói, hogy a törvényhatósággá átalakulással kevesebb lesz a város kiadása. Megyei részről viszont hangoztatják, hogy Csanádvármegye nem magától avatkozik bele a város ügyeibe, de mivel a törvény úgy rendel, s hiába alakul át Makó törvényhatósági várossá (ez sem rajta áll kizárólag, hanem a törvényhozáson), a miniszterium felügyeleti jogköre alatt fog maradni, a mely éppúgy meg fogja kívánni tőle a törvény rendelkezéseinek megtartását, mint a hogy most a vármegye megköveteli.”

Nemrég értesültünk ismétlen arról, miképp Nagybánya város is mozgalmat indított arra, hogy elvesztett törvényhatósági jogait visszazerezze.

Íme, két törekvő város: Makó, a mely törvényhatóság sohasem volt, és Nagybánya, a mely az volt, de ebbeli jogait elvesztette.

Eperjes a legrégebb törvényhatósági városok közé tartozott. Róla már mint törvényhatóságról beszélnek az 1498:XXXVIII. t.-cz., a Hármaskönyv III. R. 8. és 9. címei, az 1500:XLI. t.-cz., az 1741:XXXIX. t.-cz.; az 1514:III. t.-cz., az 1547. évi t.-czikkekre adott királyi válasz 21. §-a, stb.

Törvényhatósági jogait városunk az 1876. évi XX. t.-cz. következtében veszítette el, ugyanakkor, a midőn Bártfa, Besztercebánya, Kiszében, Lőcse, Gölniczbánya stb. városok is megszűntek önálló törvényhatóságok lenni és az illető vármegyékbe kebelezettek.

Ámde az 1876:XX. t.-cz megalkotásánál irányadó fő-elvül az szolgált, hogy azon városokat fosztotta meg törvényhatósági jogaitól, a melyek lakossága a 12 ezeret meg nem haladta.

Eperjes népessége már 10 év előtt 15 ezer volt, jelenleg pedig bizonyára közel van a 20 ezerhez; sőt, ha a közeli három Sóvárt bekebeleznek a városba — a mi ezeknek a községeknek is igazán javukra válnék — a 20 ezeret is jóval felülhaladná.

Eperjesen megvannak mindazon szellemi és anyagi előfeltételek, a melyek az önálló törvényhatósági város létezéséhez szükségesek. Van nagyszámú értelmisége, számos hatóság-

és hivatalnak székhelye, van országosnevű főiskolája, élénk vasúti forgalma, ipara, kereskedelme.

A fent, Csanádvármegyét illetőleg mondottak Sárosvármegyére nem állanak ugyan, mert a mi vármegyénk Eperjes iránt teljes jóakarattal van s a mi városunk érdekeivel összhangzóan, gyorsan és kifogástalanul gyakorolja felettes-hatósági jogait. Ámde — a törvény rendelkezései értelmében — elviszi útdóntkat és azt a vármegyei utak fentartására fordítja; már ezzel városunk mintegy évi 20—25 ezer koronával károsodik. Fizetjük továbbá — daczára, hogy súlyos városi adóink vannak — a vármegyei pótdóntkat is. Hozzájárulunk a vármegyei tisztviselők nyugdíjainak fedezéséhez is, jöllehet saját, városi tisztviselőink nyugdíját is fizetnünk kell, a mihez viszont a vármegye semmivel sem járul. Tisztviselőinkről a törvény jóformán semmiféle kvalifikációt meg nem kíván, holott, ha törvényhatóság volnánk, magasabb képzettséget követelne meg tőlük a törvény, a mi — végeredményében — városunknak válnék javára.

Tisztviselői karunkban — eltekintve a polgármestertől — ennek az eszmének számos híve van; ők is örvidenének, ha tekintélyök és hatáskörüik emelkednek, s ha magasabb fokú városnak lennének hivatalnokai, a mivel egyszersemind nem éppen irigylésre méltó anyagi helyzetök is lényegesen javulna.

Indítsuk meg tehát a mozgalmat az 500 évig törvényhatóság volt Eperjes önálló-városi jogainak visszaszerzése iránt! Ezt a mozgalmat, a melyet vármegyénk bizonyára nem akadályozna, előbb vagy utóbb siker fogja koronázni!

Dr. Obetkó Dezső.

Miért nincs az Amerikai Egyesült-Államokban szociálizmus?

Írta: Deutchenschmied Jenő,
az eperjesi Martinovics-kör tagja.

A szociálizmus a kapitalista strukturájú társadalom szükségképeni visszahatásaként jelenik meg. •Hadd élesek ki az ellentét tőke és munka között, annál hamarabb kifejlődik az osztálytudat s ennek következménye: az osztályharc, a mely minden erős szociális mozgalom nélkülözhetetlen jellemzője. Ezt mondja Marx. S íme, az Egyesült-Államokban, a rendkívül magas kapitalista kultúra ellenére, mindaddig ily értelemben való szociálizmus nem birt mély gyökeret verni. Éppen ennek magyarázatát megadni: képezi vizsgálódásunk első s főrészenek tárgyát; a második részben röviden vázoljuk, hogy a legutóbbi 2—3 év alatt e téren mily változás állott be.

Nincs a földkerekségén még egy ország, a melynek földje és népe annyira alkalmas lenne a kapitalizmus

magasfokú, szinte tökéletes kifejlesztésére, mint éppen Amerika. Nemesérczekben gazdag, az egész föld ezüstjének 1/3-át, aranyának 1/4-ét ő szolgáltatja; hasznos ásványt háromszor annyit nyújt, mint Európa, s csaknem annyi vasat. Fekete televényföldben bővelkedik. Kereskedelme végnélküli arányokban indul s a rengeteg síkságokon nem küzd közlekedési akadályokkal; az Atlanti Óceánra 55 kikötője nyílik.

Népe évszázadokon át fejlődött a maivá. Kivándorlók tömege, a kik minden, a gazdasági haladásukat hátráltató nyügöt: romantikát, szentimentalizmust s hagyományokat régi hazájukban hagytak, de a törhetlen munkaerőt s világnézetüket: •Mindenkinek részese a vagyonosodás szellemének», magukkal hozták. Amerika gyarmatos ország, s a munkaerő, mert kevés volt, drága; ezt pótolandó, oly magasra fejlődött a technika, mint sehol. S ekkor — megindulván a kivándorlás — a régi vállalkozók kényük szerint használhatták, szakmányolhatták ki ezt a tömeget roppant vagyonserzésre. Kifejlődött a vagyonosító gazdaság, a kereset utáni, kétségbeesett hajsza, a nyereszkeségi, pénzcsinálási szenvedély.

Az amerikai város észszerű törvények szerint létesült, míg az európai szerves alapokon, természetesen fejlődött s itt is, ott is az egész állam képe lett. Tisztán a vagyonra van alapítva s innen van, hogy a szegénység és gazdagság között az ellentét rendkívül nagy, aránytalanul elosztott. 60 milliárdból 548% a családok 1% -ára s a többi 6 és 1/2 millió családra csak 45-92% esk. Évenként a vasúti szerencsétlenségek áldozatainak száma felér egy hadjárat pusztításával; s mindez csak a •legnagyobb» haszonért

Hogy a kapitalista termelés mily rohamosan fejlődött, s mily magas fokon áll, mutatja a trösztök és bankok szaporodása. A bankok száma 1882-ben 7302, 1904-ben már 18,884; a betétek ezen idő alatt 2,785,407,000 dollárról 10,448,545,990 dollárra szöktek. A gyárakban beruházott tőke:

1880-ban 2,790,272,606 d,
1890-ben 6,525,050,759 •
1900-ban 9,831,486,500 •

Az ipari trösztök legnagyobbika 1370 millió d. tőkével s az összes 318 tröszt 5288 gyárral és 7246 millió d. tőkével rendelkezik. Ennek eredménye, hogy az európai történelmi arisztokrácia helyét egyedül a tőkemágnások foglalják el, s ezt látva, a mezőgazdasági lakosság, 1880—1900 alatt, az egész lakosság 44-3%-áról 35-7%-ára esett. Tehát a farmer és kézműves is belekerül a kapitalista törekvések forgatagába.

Az abszolút ellentét szegény és gazdag közt azért nagyobb, mert Amerikában a gazdagok is sokkal gazdagabbak, mint minálunk. A newyorki Tiffany-áruháznak csak Párisban és Londonban van fiókja, mert más világvárosban ezt a rettenetes drágaságot nem bírnák megfizetni.

A szellemi kultúra a sok bevándorló s a sok külön állam ellenére is sajátosságosan egyforma. Oka a gazdasági élet kapitalista szervezetében rejlik. A pénz játssza itt a főszerepet; a kinek pénze van, az szép, az jó, az művelt s az uralkodik. Így fejlődik ki lassanként, hogy az emberek és dolgok értékelésénél mértékül a pénzérték szolgál s elvesz az érzék az abszolút szép iránt, a mely mérhetetlen. Pl: •Haben Sie den 50,000 Doll. Rembrandt im Hause des Mr. X. schon gesehen? Természetes tehát, hogy az első kérdés mindig az lesz:

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét

csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt

■ ■ a színházzal szemben,

ERDÉLYI-nél szerzi be.

Az ár feltüntetve minden darabon

«Mennyi a jövedelme, mennyi a vagyona?» S ez megszokás következtében oly szükségszerűvé válik, hogy az amerikai csak akkor bír igazán csodálni valamely művészi képet, ha eltompult érzékének mankóul a dolog pénzértéke szolgál. A vonat sebessége, a folyó szélessége, az évente szállított csomagok nagyszáma érdekli a vérbeli amerikai, mert mindez számokban kifejezhető. Csak a nagyság, a mérhető nagyság imponál s megindul a kíméletlen verseny, mindegyik «nagyobb» akar lenni a másiknál. S a Duna visszafelé folyik, mert az lesz a legfőbb: «mit tartanak rólam? mim van?» s a mi igazán a legértékesebb, hogy «magam mi vagyok?», az utolsó helyre szorul.

A sportnál sem maga a testnemesítő sport, az egészséges, szép test érdekli, nem azért rendez versenyeket, hanem — a fogadásokért! Íme a lólab: a pénz!

Nem azért imádkozik, hogy nyugalmas, csendes, szép öregsége legyen, hanem «nagyobb», gazdagabb akar lenni, mint a másik, s a javak utáni féktelen szerzési vágy, a kapzsiság, partot sehol sem ér.

Az amerikai nem tudós, elveken nem gondolkodik; követi, ha gazdasági előrehaladásában segíti, s ha nem, gondolkodás nélkül elveti.

Míg Európában a legéletképesebbek, a «kiválók», a politikában merülnek ki, addig Amerikában a gazdasági élethez fordulnak, s innen ered a «gazdasági» oly nagybecsülése.

Ebben a, tisztára kapitalista kulturájú államban még sincs marxi értelmezésű szocializmus, vagy legalább is nem annyira fejlett. Az 1904-iki elnökválasztásnál a szocialista jelöltek kb. annyi szavazatot adtak le, mint Németországban 1878-ban. S amellett, hogy ezek a szavazatok az összesnek csak 2—3%-át teszik, még rendkívül bizonytalanok is. Pl. New-Yorkban a szocialista szavazatok száma 1904-ig semmi, 1904-ben egyszerre 24,600, 1905-ben már csak 12,000; ez is azt mutatja, hogy itt a szocializmus még igen gyenge lábbon áll. Ez természetes is. A munkás a dolgok jelenlegi állapotával nagyjában nem elégedetlen; jól érzi magát. «Él s élni hagy másokat is.» Irgyság, elkeseredettség, gyűlölet az uralkodó osztályal s a fennálló társadalmi renddel szemben, a mely pedig elengedhetetlen feltétele az osztálytudat kifejlődésének, nála hiányzik. Vallásos meggyőződéssel hisz az ország nagyjainak — szinte isteni — küldetésében, a jelenlegi állammal azonosítja magát s «forró, nemzeti érzelemtől dagadó, kebbel» áll a csillagos lobogó alá, mert Isten választott népe az amerikai. Ez a, hatalmas nemzeti érzés is odairányul, hogy az osztálytudatot, az osztályellentétet, — bár gazdasági kultúra terén sehol sem oly nagy, mint éppen itt, kicsirázni nem hagyja.

John Mitchell, a bányamunkások vezére, így szól: «Mi a munkások helyzetének folytonos javítását követeljük: ha lehetséges, a fennálló bérrendszer megtartásával, ha pedig nem, annak eltörlésével». Bár ez csak felmondásra alapított egyezés, mégis azt mutatja, hogy az amerikai munkás a kapitalista termelési rendszerrel szemben nem foglal el határozott ellenséges állást; az állam segítségével véli ezt a jobbítást elérni, a fennálló viszonyok között.

A munkásvezetők a munkás és tőkés érdekközönységét hirdetik. A legnagyobb bolondságnak tartanak, ha a munka elpusztítaná a tőkét, s a mellett teljesen meddőnek, mert a megzavart harmóniát az idő ügyis helyreállítaná. Nem! az amerikai munkás nem haragszik munkaadója; sőt — szereti! A szüntelen szerzési mániá összekapcsolja ezt a két ellentétes elemet. S vajmi ritkán hangzik panasz a munkások élete biztosítására szolgáló óvintézkedések hiányossága miatt; de minek is, hisz ha a másik elpusztul, én még több bért kapok, s a vad tülekedésben egyik sem eszmél: Hátha én leszek az a másik? Ez a, *tiszta s oktanul anyagias gondolkodás* karakterisztikója az átlagos munkásságnak.

A munkás-szervezeteknek kb. négy alakja van, de az utóbbi 2—3 évig egy sem volt köztük kifejezetten szocialista. A «Knights of Labor» szakszervezetről tudni sem akart (hát még pártszervezetről), s a sztrájkot elvetette. Tagjainak száma 52,000-ról 3 év alatt 703,000-re szökött s újabb 2 év alatt a felére esett. Itt is a bizonytalanság. Az «American Federation of Labor» még a legjelentősebb. Róla bővebben csak tárgyalásunk másik részében szólunk; itt csak annyit jegyzünk meg, hogy kifejezetten ez sem szocialista, de már szakszervezeti unionokból áll. (Folyt. köv.)

Vármegyei közgyűlés.

Sárosvármegye törvényhatósága rendes, nyári közgyűlését, Semsey Boldizsár főispán elnöke alatt, jún. 20-ikán tartotta. A Hedry Sándor kasszebeni szolgabíró lemondása által megüresedett, II.-oszt szolgabírói állásra a közgyűlés a pályázó br. Ghillány József tb.

szolgabíró és Mihálovics József közigazgatási gyakorlatok közül közfelkiáltással az előbbi választotta meg. Az alispán negyedévi, kimerítő jelentését elismeréssel tudomásul vette s ennek kapcsán a nemrég elhunyt id. Bánó József, Rády Antal, Rhódy Alajos és Szeghy Kálmán emlékét jegyzőkönyvbe ígatta és elrendelte, hogy a jegyzőkönyv kivonata Bánó Géza jernyei földbirtokosnak, a többi családtaggal is leendő közlés végett kiadassék. Dr. Platzer Sándor és dr. Weisz Rudolf orvostudori okleveleit kihirdetési záradékkal ellátta. Tahy József alispán előadta, hogy a szeptemberi hadgyakorlatok alkalmával a király szállása — az eredeti tervtől eltérőleg — Felsővízközön lesz. Intézkedett egyúttal az utak és hidak jókarba helyezése, Giráltnak, Felsővízköznek és Eperjesnek telefontal leendő összeköttetése, Felsővízközön villamos-világítás létesítése, diadalkapu, zászlódísz, a küldöttségek részére barakkok építése stb. iránt. A közgyűlés az alispán jelentését helyeslőleg tudomásul vette és felhatalmazta őt, hogy a szükséges költségeknek pótvadalmazásként leendő folyósítása végett a belügyi és kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztést intézzen. (Értesülésünk szerint a király és az udvari kíséret Felsővízközön Szepesházy Imre orsz. képviselő, Jenő és Lipót Salvator főherczegek Köszeghy Ádám főszolgabíró házában, a trónörökös és a hadvezetőség pedig a járásbíróház épületében fognak lakni, (Szerk.) A hadgyakorlatokkal kapcsolatos intézkedések tárgyában a nyár folyamán valószínűleg rendkívüli közgyűlés fog még tartatni. A kuriai jegyzőválasztás ellen Prokopovitsch István elmozdított körjegyző felebbezett; ezt a főszolgabíró és a vm. közgyűlés érdekltség hiánya címén visszautasították. A közigazgatási bíróság azonban a felebbezést elfogadta és a vármegyét annak érdemleges elbírálására utasította, kimondván, hogy a község minden adófizető lakosa érdekeltnek tekintendő s így jogosult. A vm. közgyűlés a felebbezést most már érdemlegesen is elbírálván, azt elutasította, mert az a panasz, hogy pályázat nem hirdettetett, alaptalan, s mert addig a jegyzői állás betöltetlenül nem hagyható, a míg a Prokopovitsch által hamis tanúzás címén a tanúk ellen folyamatba tett bűnügy és ennek alapján a fegyelmi ügynek újravétele befejeződik. A közigazgatási bíróság megváltoztatta a vármegyének azt a határozatát is, a mely — Ujházy Iván kérelmét mellőzve — a sárosbogyány—böki útvonalat a vicinális utak sorába föl nem vette. A belügyminiszter továbbá megtagadta a jóváhagyást a vármegyének a rendkívüli közgyűlések összehívása tárgyában alkotott szabályrendeletétől azzal a kijelentéssel, hogy ez nem érinti a főispánok azon köteleességét, hogy a közgyűlés határozatából rendkívüli közgyűlést egybehívni tartozik. A szabályrendeletet alkotmánybiztosító célzattal alkotta vármegyénk, s a jóváhagyás megtagadásának oka az, hogy a rendkívüli közgyűlések tárgyában az alkotmánybiztosítókról szóló 1907. LX. t.-cz. már ügyis intézkedik. Dr. Tar Károly p. ü. számellenőrnek a vm. úti- és katonai-laktanya-alapoknak több évi, lelkiismeretes-kezelése címén — a számvéviségi főnök előterjesztésére — 200 K. jutalmat szavazott meg a közgyűlés. Jóváhagyta a lemesi körközségeinek jegyzői lakra 6 ezer kor.-nak 57%-os törlesztés mellett leendő kölcsön fölvételére vonatkozó határozatát és a szerződést; úgyszintén Bártfa városnak azt a határozatát, a mely szerint jéggyár létesítése céljából 10 ezer kor. függő-kölcsönt vesz föl. Bertót községnek állandó állat- és kirakó-vásárok engedélyezése iránti kérelmét pártolólaj terjeszti föl a kereskedelemügyi miniszterhez. Tolnavármegye átiratára elhatározza, hogy Ó Felsége születésnapján (aug. 18.) a vármegye közönsége az eperjesi nagytemplomban díszistentiszteletet tart, és az alispán a királyhoz hódoló feliratot intéz. Jász-Nagykún-Szolnokvármegye megkeresésére a közgyűlés a képviselőháznak márcz. 21-iki ülésében történt durva, a nemzet méltóságát sértő támadást hazafias felháborodással elítéli, és feliratot intéz a képviselőházhöz oly alkotmányos intézkedések megtétele iránt, a melyek a parlamenti illem és tisztesség megóvását lehetővé teszik. Sopron város átiratára felír az országgyűléshez a végett, hogy az általános tankötelezettség a siketnéma gyermekekre is kiterjesztessék. Selmeczbánya városnak a parlament munkaképességének helyreállítása érdekében küldött átirata felett napirendre tér, mert remélhető, hogy az új képviselőház munkaképes lesz. Bártfa városnak az ottani gyógyfürdő-r.-t. alapszabályait megállapító határozatát — dr. Glück Jónás felebbezésére — megsemmisíti és utasítja a várost, hogy a részvénytársaság önállóan megállapítandó alapszabályai tárgyában új határozatot hozzon, mert a város túllépte hatáskörét, midőn a társaság részére alapszabályokat állapított meg. Varga András útkaparót, a ki 60-ik életévét betöltötte, a közgyűlés nyugdíjazza. Kissáros község, a melyben r. k. iskola van, elhatározta, hogy a felállítandó állami iskola építési köl-

ségeihez hozzájárul. Ez ellen Fábán János és társa felebbezvé, ezt a közgyűlés elutasította, mert — a kir. tanfelügyelő meghallgatása után — kitént, hogy a községi lakosoknak terhe fokozódni nem fog. Jordán Bertalan körkemenczjét az eperjesi rendőrkapitány betiltotta. Ezért Jordán a várostól kártérítést követelt, a melylyel őt a város polgári perútra utasította. Ez ellen Jordán felebbezvé, a vm. közgyűlés a város határozatát helybenhagyta. Az eperjesi tüdő-szanatórium javára a betegápolási alaphól 200 kor.-t utalt ki és jóváhagyta, hogy az alispán az ököritői szerencsétlenek részére 100 kor.-t kiutaltványozott a szegényalaphól. A belügyminiszter nem hagyta jóvá a vm. közgyűlés azon határozatát, a melylyel az árvaszéki elnökhelyettes részére 500 kor. működési pótlékot szavazott meg, mert az 1904. X. t.-cz. 10. §-a szerint ily pótlék az állam terhére meg nem állapítható. Miután a gyám-pénztári tartalékalap erre a célra igénybe nem vehető és vm. pótdó sem áll rendelkezésre, a közgyűlés a belügyminiszter leiratát sajnálattal tudomásul vette. Özv. Major Róbertné Eperjes város elutasította abbeli kérelmével, hogy részére a vámbérösszegeből 355 kor. 50 fill. azon a címen elengedessék, hogy a mészárszékeket újabban a piacról a központi húscsarnokba helyezték át. A szerződés 21. §-a szerint u. i. bér-elengedésnek helye egyáltalán nincsen. Majorné felebbezését a vm. közgyűlés is elutasította. Bártfa város az ottani takarékpénztártól az «Otthon»-szállodát 77 ezer kor.-ért a szegénykórházi alaphól megvette. A vm. közgyűlés ezt a határozatot — felebbezés következtében — feloldotta, mert, a közs. törv. 110. §-a ellenére, nem az összes képviselőtestületi tagoknak általános többsége szavazta meg a vételt, a mely egyébként előnyösnek látszik. Eperjes városnak a Fő-utca aszfaltozására vonatkozó határozatát jóváhagyta s itt az előadó, Bánó Aladár vm. főjegyző, a mostani közevetet „botránnyosan rossznak és erről az egész országban közismertnek” mondotta. A községi szegényalapot — az alispán előterjesztésére — a közgyűlés a központi kezelésből kivészi és a községek részére kiadja. Bártfa városnak a tisztviselők fizetését főlemelő s e célból 7039 kor.-ás pótköltségvetést és 12% pótdátóbbletet megállapító határozatát jóváhagyja. Az alispánnak, júl. 4-ikétől kezdve, 6 heti szabadságidőt engedélyez a közgyűlés. A honvédelemügyi miniszter felhívta a vármegyét, nem volna-e hajlandó az 1873. II. t.-cz.-ben a 12 évet szolgált altisztek részére biztosított kedvezményt a 6 évet kiszolgált altisztekre is kiterjeszteni. A közgyűlés erre tagadólaj határozott, mert már a jelenlegi törvény is nagyon hátráltatja a vármegye saját fiainak alkalmazását; ezt a hátrányt még inkább fokozni tehát nem volna indokolt. Végül a főispán bejelentette, hogy a számonkérő-szék a hivatalokat rendben találta, s különösen a vm. árvaszéknél állapított meg örvendetes haladást.

A nem-állami tanítók vasúti utazási kedvezménye.

A kereskedelmi miniszter — május 23-ikán, 1910. évi 33,980. III. sz. a. kelt rendelete értelmében — a felekezetek, valaniint a törvényhatóságok, községek és magánosok által fentartott elemi iskoláknál és óvodáknál működő tanítók, tanítónők és óvónők, végül a nyilvános iskolákban működő, rendszeresített hitoktatók részére a m. kir. államvasutak és a kezelése alatt lévő helyiérdekű vasutak vonalaira felárú menetjegyekkel való utazás kedvezményét engedélyezte.

Nem részesülnek semmiféle utazási kedvezményben:

a) a felsorolt, nem-állami tanintézetek kötelekében álló tanszemélyzet családtagjai;

b) a felsorolt, nem-állami tanintézeteknél tényleges szolgálatban állott nyugdíjas tanítók, tanítónők, óvónők és ezek családtagjai sem.

A kereskedelmi miniszter rendelkezése szerint kötelek minden, nem-állami tanintézet kötelekébe tartozó tanító, tanítónő, óvónő és rendszeresített álmóson működő hitoktató az állami tisztviselőkkel azonos vasúti arcképes igazolványt kiváltani azon megszorítással, hogy a kik a maguk részére ezen igazolványt ki nem állíttatják, nemkülönben azok is, a kik a kiállításért elkésve folyamodnak, az illető naptári év tartamára a kedvezményre igényt nem tarthatnak.

Az arcképes igazolvány kiállítására az államvasutak igazgatóságától kérelmezendő; s az eziránti folyamodványok az előző évi december végéig, vagy ha az igényjogosult kinevezése, illetve megválasztása évközben történt, a kinevezetést, illetve megválasztást követő hó végéig nyújtandók be.

A szükséges ellenőrzés követelményeinél fogva az igényjogosultság minden alkalommal igazolandó, még pedig az elemi népiskolai és óvodai, valamint a hit-

oktatói tanszemélyzetet illetőleg a kérelem a kir. tanfelügyelő által látandó el a szabályszerű igazolási záradékkal és a hivatalos pecséttel.

A folyamodványok, a melyekhez a kérelmezőnek látogatójeggyalakkal és saját aláírásával ellátott, két fényképe is melléklendő, bélyegmentesek. Az arczképes igazolványok kiállításáért, valamint a következő évre való érvényesítésért azonban 2 korona kiállítási illeték fizetendő. Ez a két koronányi díj azonban — a gyorsabb elintézés és könnyebb kezelés végett — mindenestül postai levéljeggyel rovandó le, a postai levéljegyek a folyamodványra való ragasztása útján.

Az eljárás egyszerűsítése érdekében kívánatos továbbá, hogy az egyes tanintézetek kötelekében álló, igényjogosult tanszemélyzet részéről az igazolványok kiállítása, illetve a következő évre való érvényesítése közös folyamodványban, együttesen kérelmeztessenek, a mely esetben a benyújtandó névjegyzékre annyszor két korona értékű postai levéljegy ragasztandó föl, a hány személy neve a folyamodványhoz csatolandó névjegyzékben foglaltatik.

A mennyiben a kedvezményért jogosulatlanok folyamodnának, avagy ilyenek, habár csak tévedésből is, a névjegyzékbe fölvetetnének, az illető folyamodványra, illetőleg névjegyzékre fölragasztott postai értékjegyek, avagy azok értéke visszatérítenni nem fog. Szándékos visszaélés esetén ezenfelül a hibás közegek ellen a megtorló intézkedések is foganatosítandók lesznek.

Az 1910. év tartamára szóló arczképes igazolványok kiállítása iránti folyamodványok legkésőbb július végéig terjesztendők be az államvasutak igazgatóságához.

Ugyancsak 50%-os mérséklésre jogosító, arczképes igazolványokat ad ki, teljesen azon föltételek mellett, a Ksod. vasút vezérigazgatósága is. Eltérés itt csupán az, hogy csak 1 kor.-t kell készpénzben, vagy levélbélyegeken beküldeni; a bélyegeket nem kell felragasztani.

H I R E K.

— **Kitüntetések.** A király dr. Mankovics Rezsőnek, Bártfa szab. kir. város tisztii főorvosának, valamint törvényes utódainak, a közegészségügy és közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar nemességet díjmentesen; dr. Csizsárik János, a vatikáni osztrák-magyar nagykövetség kánoni tanácsadója mellé beosztott, címzetes udvari káplánnak, a Ferencz József-rend tisztii-keresztjét adományozta.

Dr. Vályi János v. b. t. t., eperjesi püspök Danykó Miklós felsővízközi parochust, a bukóci kerület kiérd. esperesét, szentszéki tanácsosá nevezte ki.

— **A 67. sz. ezred jubileuma.** Szeretett házi-ezredünk, a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred, fennállásának 50. éves jubileumát, illetőleg a schweinschädeli (Csehország) ütközetnek (1866. jún. 20.) a melyben az ezred tűzkeresztjét elnyerte, emlékéit, a mint már közöltük, június 29-ikén ünnepli meg. Szép, fényes ünnepség lesz ez, a melyre az ezrednek összes volt tagjai is eljönnek. Június 28-ikán este a városi Vigadó nagytermében társasestélyt és hangversenyt rendeznek, a melyre az érdeklődőket a polgári társadalom köréből is szívesen látják. Június 29-ikén reggel tábori istentisztelet lesz, a melyet Lesskó István kassai prépostkanonok végez, a ki már 1866-ban az ezred tábori lelkésze volt. Délben a tisztii-étkezésben díszebédet tartanak stb.

— **A bártfai polgármester helyettesítése** ügyében jún. 13-ikán hozta meg a képviselőtestület a Taly József vm. aispán elnökletével tartott közgyűlésen határozatát. A helyettesítéssel az állás betöltéséig Németh László városi első tanácsost bízza meg.

— **Eljegyzés.** Kirner Dezső, a bártfai állami gimnázium tanára, jegyet váltott Ficker Rezső föld-birtokos leányával, Mariskával, Szekcsőaljáról.

— **Esküvők.** Június 4-ikén, az eperjesi gör. kath. püspöki kápolnában volt Petrik Miklós püsp. ktató, felső-népiszk tanár, esküvője Kubek Emil amerikai. g. kath. lelkész leányával, Annával. Az esketést maga dr. Vályi János v. b. t. t., püspök, a vőlegény rokona, végezte.

Ringer Kálmán kassai honvéd-százados jún. 18-ikán lépett házasságra Pécsújfalun özv. Kovalszki Jánosné leányával, Kovalszki Margit ottani állami tanítónővel.

— **A király Sárosvármegyébe** a nagyhadgyakorlatok alkalmával Eperjesen át fog jönni, s innét Bártfára utazik, a honnét Felsővízköze autombilon fog menni. Eperjesen az Erzsébet-szobrot esetleg meglekinti, a mikor is vármegyénk közönsége előtte küldötttségileg fog megjelenni. Ellátogat Bártfafürdőre is, s ott megismeri a Donáth György készítette, valóban remekművű Erzsébet szobrot. Ő Felsége jövetelének hírére Bártfafürdőre máris nagy számban érkezik közönség, s az idén különösen jó szezonra van ott kilátás. A honvédeknek szebbnél-szebb darabjait naponként többször is élvezi a közönség. A sétányt és a parkot gyönyörűen rendezték, pompás új virágcsoportokat létesítettek stb. A munkálatokat — a részvénnyel — megbízásból — Kanarik Illés takarékpénztári főkönyvelő vezeti. Eperjesről már számosan nyaralnak a kies fekvésű, pompás fürdőhelyen. Ott van Bornemissa Ádám, Sárosvármegye volt főispánja is, a ki már számos év óta Bártfafürdőnek egyik leglelkesebb látogatója.

— **A Széchenyi-kör zeneiskolája** június 26-ikán, vasárnap, d. e. 8 $\frac{1}{2}$ és d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órákor, a városi Vigadó nagytermében, növendékeivel évről-évről vizsgálatot rendez. Erre a közönséget meghívja.

— **Az eperjesi kollégiumi főgimnázium** érettségi szóbeli vizsgálatait jún. 20- és 23-ika közt tartották meg. A kihirdetett eredmény szerint jelesen érett lett 4, jól érett 8, érett 13, és javító-vizsgálatra utasítottak hármat. Elnök a vizsgálatokon Leffler Sámuel, a nyiregyházi ev. főgimnázium igazgatója volt, a kormányt pedig dr. E. Nagy Olivér kassai jogakadémiai tanár képviselte.

— **Halálozások.** Szeghy Kálmán föld-birtokos, Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 67-éves korában, Sátoraljaiújhelyt június 2-ikán elhunyt. Tapolybeszterczen temették el, s a szertartást Klauzer László tapolyhanusfalvai ev. lelkész teljesítette. A megboldogultban Szeghy Andor héthársi szolgabíró édesatyját gyászolja.

Schrans János, a pesti ág. hitv. evang., németajkú egyház nyug. lelkésze, theologiai tanár, élete 81-ik évében Bécsben, agyszélhűdés következtében, meghalt. A megboldogult tanulmányai elvégzése után a soproni liceumban működött, mint segédtanár, 1854-től 1859-ig. Azután az eperjesi theologiai akadémiához hívták meg tanárnak. Itt a héber nyelvet, a dogmatikát és etikát adta elő. 1868-tól 1873-ig löcsei lelkész volt és 1873-tól 1907-ig a pesti, németajkú egyházközségnél működött. Az egyetemes gyűléseken át jegyzője volt, és ő felsége a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Résztvett a szabadságharcban is. Holttestét Budapestre hozták és ott temették el.

Faschik Ferencz, Bártfa város nyug. főjegyzője, jún. 22-ikén hunyt el, életének 69-ik évében.

— **Lelkészeválasztás.** A besztercebányai, ág. hitv. evang., előkelő egyház — az áldott-emlékeztű Mikler Sámuel utódául — Hajdu Lajos báti (Hont vm.) lelkészt választotta meg, a ki fia Hajdu János zsegyei lelkésznek, a sárosi ev. egyházmegye általánosan tisztelt, érdemes esperesének.

— **Meghívó.** Az első eperjesi, szegény gyermekeket felnevelő asztaltársaság július 10-ikén, kedvezőtlen idő esetén július 17-ikén, a «Zöldfa»-vendéglő kerthelyiségében, tombolával és díjküldéssel egybekötött jótékonyestélyt rendez, melyre Eperjes szab. kir. város n. é. közönségét tisztelettel meghívja

a vigalmi-bizottság. A néptünnepély kezdete d. u. 3 órákor. Belépődíj személyenként 1 kor., családjegy 3 korona. Felülfizetések, hírlapi nyugtázás ellenében, közönséggel fogadtatnak. Tánccz kezdete d. u. 5 órákor. A zenét a cs. és kir. 5. gy.-ezred és Gönczi Elek zenekara szolgáltatják. Jegyek válthatók Gubcsó Gyula, Ambrózy Béla, Spitzer Mór és Tar Jenő üzleteiben. Műsor: Tarkaszinpad, kabaret. Monologizál a mindkét nembeli eperjesi ifjúság. Fedák Sári, Szoyer Ilonka és Fráter Loránt kitűnő dalaikkal nyújtanak élvezetet a hallgatóközönségnek. Konfetti-, serpentin- és virágcsata. Szépségverseny, értékes díjakkal. Különös élvezetet és látványosságot nyújt továbbá a nemzetközi birkozóverseny és bicikli-virágkorzó verseny, «Jan-Jim» néger tánccz glittera-kisérlet mellett és a kormányozható léghajónak felbocsátása. Külön meghívót nem bocsátanak ki. A rendezőség felkéri a kerékpározó urakat, hogy a néptünnepélyen feldíszített kerékpárjaikon minél nagyobb számban megjeljenek és a versenyen résztvevni sziveskedjenek.

— **Az Eperjesi Takarékpénztár** új részvényei az elismervény ellenében már kicserélhetők.

— **Tennis-versenylabdák, rakettek, rakettolaj** kaphatók Theiss Ármind díszműűrtü-, fegyver- és játékküzletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a.

— **Az eperjesi Martinovics-kör** választmánya június 18-ikán tartott ülésén a nyári hónapokra szüneti bizottságot választott. Ennek elnöke dr. Maibaum Artur ügyvéd, a Kör alelnöke. Együttal elhatározta, hogy az ősz folyamán, párhuzamosan, budapesti és eperjesi előadókkal előadó-estéket és szemináriumokat fog tartani.

— **A Rokkantegety** ezidei nyárimulatságát július 31-ikén fogja a Rákóczi-Kör kert-helyiségében megtartani. Lesz tekeverseny nyereménytárgyakra, valamint tombola is, a segélyző különalpapjára. A meghívókat a napokban bocsátja ki a rendezőség.

— **A só drágább lett** a tótsvári m. kir. főbányahivatalnál. A pénzügyminiszternek f. évi június 15-ikén, 64,988. sz. a. kelt rendelete értelmében u. i. a főtt-só ára 51 fill.-rel, a marhasóé pedig 14 fill.-rel emelkedik, július 1-jétől kezdve.

— **Városi képviselők választása.** Az 1904-ik évben megválasztott városi képviselő-testületi tagok hat évi megbízatása lejárt s az ennek folytán f. évi június 21-ikén megtartott választás a következő eredményt tünteti föl. Megválasztottak a felső-kerületben rendes-tagokul: Grieger József, dr. Szlávik Mátyás, Zaborovszky Béla, Gregor Endre, Kavalszky Ágoston, dr. Baumöhl Zsigmond, Gallotsik László, Sztankay László, Divald Lajos, Liptai Lajos, Tahy József, Párkányi Gyula, Korbély Géza, Sziklai Henrik, Roskoványi Miklós, Czigelbrier Róbert, dr. Mikler Károly; póttagokul: Hanzély Pál, Grossmann Samu, Mussoni Antal, dr. Fuchs Lipót, Thrór Gyula, dr. Kakúsz Béla, Lipták Ambrus, Reisz Ede; az alsó-kerületben pedig rendes-tagokul: Hoffmann Mór, Vilecz János, Mikolik István, Kádas Miklós, Zavatzky Szilárd, Koblicz Frigyes, dr. Schmidt Gyula, dr. Szehtlo János, Hannel Zsigmond, Urbán Gyula, Ludmann Ottó, dr. Horovitz Simon, Péchy Ignác, dr. Mikler Károly, Bodon Miksa; póttagokul: Lukovich Aladár, dr. Obetkó Dezső, Gajdics Method, Gubcsó Gyula, Szilvassy Lajos, Klein Izidor. A választás élénkségére mutat az a körülmény, hogy a felső-kerületben összesen 269, míg az alsóban 239 szavazatot adtak le. A megválasztott új rendes-tagok majdnem mind azok, a kiknek a megbízatásuk lejárt. Kimaradtak a régiek közül: Berzeviczy Elek, dr. Körtvélyessy Dezső, Lavotha Ödön, Mittermann István és Schroeffer Antal. Az ezek helyére beválasztott új rendes-tagok: Bodon Miksa, Czigelbrier Róbert, Lukovich Aladár (ki mind a két kerületben megválasztott dr. Miklernek az alsó-kerületben való leköszönése folytán jut be rendes-tagnak), Korbély Géza és Roskoványi Miklós.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása tolytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ osomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. Hoffmann-La Roche & Co. — Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

— **Jóváhagyás.** A földművelésügyi miniszter a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület módosított alapszabályait jóváhagyta.

— **«Összefoglaló vallástani kérdések»** című Wick Béla kir. kath. főgimn. hittanár kompendiumszerű, kisebb munkát adott ki. Kapható a szerzőnél. Eperjesen. Ára 40 fillér. Nehéz és fáradságos az a munka, a melyre a szerző vállalkozott, mert kompendiumszerűen összefoglalni mindazt, a mit öntudatos katolikus embernek a maga vallásából tudnia kell, igazán nagy theologiai jártasságot és pedagógiai éleslátást kíván meg a szerzőtől, mert másképpen a kérdések tömkelegében úgy járunk, hogy nem látjuk a fától az erdőt. Bátran mondhatjuk, hogy a szerző fáradsága nagyon is eredményes volt: minden szónak megvan fűzetében a maga jelentősége; minden kérdés világos; a röviden odavetett meghatározások és a példákra való hivatkozások is világosak. Mindazon hittanárok és hitoktatók, a kiknek bizonyos osztályokból befejezett és teljes vallástani ismeretekkel kell elbocsátaniok tanítványait, örvendeni fognak, ha e fűzetet megismerik, mert az ellenőrző, figyelmeztető szerepét nagyon jól fogja betölteni.

— **A Kassa—Oderbergi vasút beruházásai.** Az osztrák vasútminiszter, budapesti útja alkalmából, tárgyalást folytatott a Kassa—Oderbergi vasút új vezérigazgatójával, Pulszky Garibaldival is. Ő ez alkalommal közölte Wrba miniszterrel, hogy a beruházási munkálatok terveit felülvizsgálta és megállapította, hogy azok sok tekintetben módosításra szorulnak. Pulszky vezérigazgató ebben a kérdésben a magyar és az osztrák kereskedelmi miniszterrel is tárgyalt, és a tárgyalások során megállapítást nyert az, hogy a vasút forgalmának akadálytalan lebonyolítása céljából tervezett beruházásokat az eredeti tervtől eltérő módon kell életbe léptetni.

— **A kassai villamosvasút ügye** annyira elő van már készítve, hogy az e havi városi közgyűlés már tárgyalás alá is veszi. A társaság, 30 éven át, évi 25.000 korona hozzájárulást kér a várostól s, ennek ellenértéke gyanánt, 18 kilométer hosszú pályát épít ki, a mely 2.700.000 koronába kerül. Hát az eperjes—tótsóvári villamos ügye? Ez — egyelőre — szép csendesen alszik.

— **Zöld dió,** befőzésre, válogatott, kilogrammonként 50 fillérért kapható; nemes, befőzni való, kiváló nagyságú *ringló* előjegyezhető Bohrandt Lajos, a Sárosvármegyei Takarékpénztár r. t. tisztviselőjénél, Eperjesen. Telefon 11. sz.

— **A királygyakorlatok** ügyében Pulszky Garibaldi, a Ksod.-vasút vezérigazgatója, szerdán (jún. 22.) Eperjesen és Bártfán járt, s az eperjes—bártfai vonalat megtekintette. Eperjesen Semsey Boldizsár főispánnal és Tahy József alispánnal tisztelgett és velők a hadgyakorlatok ügyében érkezett. A gyakorlatok bevégezése után a csapatokat — mintegy 80—100 ezer embert — Bártfán és Eperjesen át fogják csapattesteikhez visszazárálni. Mivel pedig a vonal Bártfa és Hertnek közt nagy emelkedéssel bír, a melyre a súlyos katonavonatot a mozdonyok felvontatni nem képesek, az összes katonaság Hertnekre fog menetelni és az ottani állomáson fog fölszállani. Az eperjesi állomást új rakodóterülettel és több új vágánnyal bővítik ki, a bártfai állomás előtt pedig parkot létesítenek. Ideje volna, ha a bártfa—hertneki vonalrészt, a melyen a híd az ár már többször elsodorta és a melyet a mostani alkalommal sem lehet céljána megfelelőleg fölhasználni, véglegesen rendbehozni és az ott levő, túlnagy bajokat okozó emelkedést mérsékelni.

— **Az eperjesi jogakadémia** tanári-kara június 18-ikán tartott ülésében az elnöklő dr. Mikler Károly napirend előtt sajnálattal jelentette, hogy a jogakadémiának éveken át, kiváló buzgósággal működött magántanára, dr. Pelech János, a ki a főiskola iránt mindig nagy szeretettel és fejlődése iránt érdeklődéssel viselkedett, nemrégiben elhunyt. A kar őszinte részvételének jegyzőkönyvében kifejezést adott. Ezután a kar a jogakadémia prodekanájává újból dr. Obetko Dezsőt, a jogtudományi államvizsgálati bizottság elnökévé dr. Horovits Simont, az államtudományi államvizsgálati bizottság élére dr. Flórián Károlyt, az I. alapvizsgálati bizottság elnökévé dr. Mikler Károlyt és a II. alapvizsgálati bizottság élére dr. Obetko Dezsőt titkos szavazás útján megválasztotta. Mint a f. félévben végzett és tanpályájuk folyamán igen jó előmenetelt tanúsított joghallgatókat, a kar a következőket jelenti be a m. kir. igazságügyminiszternek: Guttman Miklóst, Handlovics Rezsőt, Rosenberg Henriket, Vidor Leót és Wischán Emilt. Ajánlani fogja a június 30-ikán ülésező igazgató-választmánynak, hogy dr. Bruckner Győző iglói ev. főgimnáziumi tanárnak, a kit legközelebb egyetemi

magántanára is fognak képesíteni, engedje meg, hogy a jogakadémián magántanári minőségben művelődéstörténelmi előadásokat tarthasson. A 26 joghallgató által a koll. tápintézet ellen írásban bejelentett panaszt a kar az igazgató-választmány elé terjeszti azzal, hogy tanárokból és tanulókból álló, tápintézeti ellenőrző-bizottságot szervezzen.

— **A magyar Karlsbad.** Hazánkban egyetlen olyan gyógyfürdő van, a mely gyógyhatás tekintetében vetekedik a világhírű Karlsbaddal. Ez a fürdő a kies fekvésű, festői szépségű *Korytnica*, mely ózondús levegőjével, kitűnő hatású gyógyvizével, magaslati fekvésével, modernül berendezett vízgőyintézetével az egyetlen hely, a mely gyomor-, bél- és májbajokban szenvedőkre föltétlen gyógyító hatással bír. Az idei szezon máris nagyszámú vendégeinek gyönyörű verőfényes nyári napok kedveznek, úgy, hogy míg az ország minden vidékéről vihart és esőt jelentenek, addig Korytnica teljesen csapadékmentes. Tehát nemcsak a betegek, hanem az üdülést és pihenést keresők is megtalálják itt, az évszázados fenyevesek között, azt, a mi után vágyanak. A közönség egészsége fölött dr. Ormay József kir. tanácsos vezetésével három kiváló orvos őröködik; a lakáskérdés a legkényelmesebb, a menyiben 15 pompásan berendezett szálló- és villaépületben szállásolja el vendégeit az igazgatóság; az élelmezésről több, kitűnően vezetett vendéglő gondoskodik, úgy, hogy mindenki, vagyoni viszonyaihoz, tehetségéhez mérten oszthatja be gyógykezelési időtartamának költségeit.

— **Eperjes elveszti honvédségét.** A SZEPESI LAPOK írja, hogy Iglót nem sokára kárpótolni fogják a közös-hadseregbeli zászlóalj elvesztéséért. Hiteles forrásból ugyanis arról értesül a nevezett újság, hogy az eperjesi honvédszászlóalj legközelebb Iglóra helyezik át. Güncsel tábornok, kerületi parancsnok, szerdán Iglón járt, hogy ott a katonai elhelyezést, gyakorlóteret és a lövöldet megszemlélje. Ez alkalommal megkezdte a tárgyalásokat is, melyek szükségessé váltak a második honvédszászlóaljnak Iglóra való áthelyezése által. Felkérjük városunk és vármegyénk intéző köreit, hogy a városunkat fenyegető ezen veszteségnek elhárítására szükséges lépéseket a legsürgősebben tegyék meg.

— **Az ólublói képviselőválasztás,** illetőleg Beszkid Antal mandátuma ellen, a Salamon Géz pártja részéről beadott petícióról Ólublón semmit sem tudnak.

— **Új vasút Debreczen és Miskolcz között.** A debreczen—hajdúnánási h.-é. v. r.-t. új szárnyvonalat akar építeni Hajdúnánástól Polgárig, onnan pedig, a Tisza áthidalásával, Mezőcsát irányában Miskolczig. Az új vasútvonal lényegesen megrövidítene Debreczen—Miskolcz közt az utat, mert most nagy kerülővel, Szerencsen át juthat az utas Debreczenből—Miskolczra. A vasúttársaság már megkezdte az előmunkálati engedélyt.

— **Szanatórium Eperjesen.** Az Országos Munkásbetegsegélyező- és Balesetbiztosító-Pénztár által létesítendő szanatórium ügyében Matherny Gusztáv városi tanácsos, Sziklai Henrik pénztári igazgató, dr. Baumöhl Zsigmond főorvos és Schreiber Ignác ügyvezető-igazgató, mint helyjelölő-bizottság, június 23. és 24-ikén megtekintették Borkút, Kerekerdő, Szentlászlóhegy és Czemetérfürdő környékét, melyek közül fenti célra legalkalmasabbnak találták a kies fekvésű Kerekerdő és Kis-borkút környékét. Végleges döntés azonban még nem történt, miért is a bizottság, az ügy fontosságára való tekintettel, tervbe vette a közeli napokban még a többi, városunk közelében elterülő, természeti kincsekben gazdag helyeket is megtekinteni.

— **Buziásfürdő** a «Magyar Nauheim» elnevezést teljes joggal megérdemli, mert dacára annak, hogy hazánk ezen legkisebb fekvésű gyógyfürdőjében a szívbetegkezelése és gyógyítása még csak 12 év óta folyik, máris sok száz gyógyult áldja Buziásfürdő páratlan hatású gyógyforrásait. Buziásfürdő, mint elsőrangú, szívbaj elleni gyógyfürdő, immár az egész világon el van ismerve és ezért látogatottsága évről-évre nőttön nő, annál is inkább, mivel Buziásfürdő tulajdonosa, Muschong I., páratlan áldozatkészséggel és fáradhatlan szorgalommal működik azon, hogy Buziásfürdőt, mely a betegeknek a legnagyobb kényelmet és szórakozást nyújtja, mérsékelt árak mellett, a kontinens legrészegítő gyógyfürdőinek sorába emelje és világhírdővé tegye.

— **A podolin—orlói vasút** ügyében arról értesülünk, mikép Pallós vállalkozó megbízottai már Ólublóra érkeztek, hogy a kisajátítási munkálatokat előkészítsék.

— **Viharban nem jó telefonálni.** A posta- és táviridőigazgatóság a következő értesítést közli: «A t. telefon-előfizetők fölkértenek arra, hogy a nagyobb zivatarok alkalmával, legalább addig, a míg a hatalmas villámok meg nem szűnnek, ne hívják föl a központot. A kapcsológép közelében ugyanis

ilyen esetekben életveszélyes a tartózkodás, mert erős villamos-szikrák csapnak ki a gépből a villámások miatt; nem kívánható tehát, hogy a központ személyzete esetleg életét tegye kockára. A közönség türelme ilyen esetben annál is inkább szükséges, mert maga a fölhívó is könnyen súlyosabban megérezheti a villámások hatását a kagyló leakasztása által.

— **Eperjesen olcsó házakat** akarnak Fischgrund József és György Lajos a Szentlászló- és Vágóhid-utcában építeni. E célból mintegy 70 házhely áll rendelkezésre. Számos tisztviselő, tanár stb. máris mintegy 30 előjegyzést eszközölt. További megbeszélés végett hétfőn (jún. 27.) d. u. 6 órakor a városház tanácstermében értekezlet lesz. Erre nem csupán az aláírók, de más érdeklődők is megjelenhetnek.

— **Az idény a Tátrában.** Napról-napra élénkebbé válik a forgalom a poprádfelkai állomáson, annak jeléül, hogy mindinkább közeledünk a tátrai főszezon kezdetéhez. Június 15-ikén megkezdte a forgalmat a tátralomniczi vasút is, s azóta vígan pöfékel új mosdonnyával és modern, elegáns kupéival föl a fenyevesek közé. A tátrafüredi h.-é. villamosvasutakat bérli «Phoebus»-vállalat, a sodronypálya tarajkai állomása közelében nagyszabású kioszkot épített, melynek ünnepélyes fölavatása július első napjaiban lesz. A Tátrafüredéken egyébként nagyobb építkezés az idén nem történt; csak a szokásos javítások. Most már mind a három fürdő teljesen fölkészülve, a maga pompájában várja az érkező vendégeket. Nagyszabású építkezések az idén Tátraszéplakon és Matlárházán történtek. Előbbi helyen nagyarányú, modern étterem és, a tavaly leégett villa helyén, nagyszabású fényes kávéház; Matlárházán pedig 40 szobából álló, csinos és elegáns szálló épült. Sőt a fürdő most már gyógyfürdő-jelleget is nyert. Orvosa dr. Strelinger L. lesz, ki télen Nerviben (az Olasz-Rivierán) rendel. A többi tátrai fürdőben: Csorbatón, Barlangligeten, Felsőhágin, Tátraházán is mindenütt befejeződtek az előkészületek a főszezonra, és mindenikben történt valami újítás, a mely a vendégek szórakozását és kényelmét igyekszik kielégíteni.

— **A kassa—bártfai posta-automobiljárat** megnyitását elhalasztották, mert nem jó az út. A Kassa és Gálszécs közti útvonal u. i. nagyemelkedésű, úgy, hogy azon, jelenlegi állapotában, a közlekedés le nem bonyolítható. Egyben azonban olyan intézkedések is történtek, a melyek által az akadályok mielőbb elháríthatnak. Íme, beteljesült, a mit mi régen megjósoltunk: a posta- és táviridő-igazgatóság által — Kassának kizárólagos előnyére, Eperjesnek és Sárosvármegyének pedig világos kárára — ajánlott útvonal használhatatlan! Igaza volt Sárosvármegye közigazgatási bizottságának is, a midőn a fenti útvonal ellen tiltakozott, annak alkalmatlan és gyenge voltát hangsúlyozta s helyette a sokkal erősebben épített és a földrajzi viszonyoknak is jobban megfelelő kassa—eperjes—girált—felsővízköz—stropkói vonalat ajánlotta.

— **Pöstyén-fürdőből** értesülünk, hogy az új fürdő építése immár annyira halaszthatatlannak bizonyult, hogy az épülőben levő fürdőnek a legrövidebb időn belül el kell készülnie, mert különben felfő, hogy a nagyhírű iszapfürdőbe töduló nagyszámú beteget a jelenleg meglévő öt fürdőház nem képes befogadni. Mint halljuk, az új fürdő nagy szállóval kapcsolatban létesült és így, kivált nehéz betegeknek és téli-kuránál a képzelhető legnagyobb kényelmet fogja nyújtani.

— **Szinyelipóczi kirándulás.** A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya jún. 19-ikén sikerült kirándulást rendezett Singlérre és a szinyelipóczi völgybe. A társaság kocsin ment egész a Salvator-telepig. Előbb Singlérre állapodott meg és megtekintette a Szultán-vállalat új épületeit és berendezéseit. A szinyelipóczi Salvator-telepen is nagy előzékenységgel kalauzolta a társaságot a kezelősej. A szinyelipóczi völgy vadregényes jellegével valósággal elragadta a kirándulókat, a kik felmentek a Kapu-sziklához és a Kéményre is, a honnan gyönyörű kilátás nyílik a vidékre. A jól eltöltött nap kellemes benyomásaival tért vissza a kiránduló-társaság Eperjesre.

— **A kassai kereskedelmi és iparkamara** most tartotta újjáalakulása óta első közgyűlését. Siposs Gyula kamarai elnök megnyitóbeszédében részletesen felsorolta azokat az irányelveket, a melyeket a kamarának munkásságában követnie kell. Az elnöki közlések és a miniszteri leiratok után megválasztották a szakbizottságokat. Elhatározta azután a közgyűlés, hogy fölterjesztést intéz a kormányhoz a Balkánszerződésnek mielőbbi életbe léptetésére. Kimondotta végül, hogy örömmel üdvözi az osztrák kamarák látogatásának tervét, s annak sikere érdekében közreműködni óhajt.

— **Országos-vásárok** lesznek június 27-ikén Sátoraljaújhegy és (jún. 13. helyett) Eperjesen 28-ikén Szatropkón.

— **Esperantó-csoport Tapolyhanusfalván** alakult meg Sárosvármegyében legelőször. Tagjai az ottani két lelkész és a körjegyző.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, I. Tuchlauben 9) cs és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességeit árúházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **A sárosvármegyei képviselőválasztások** tárgyában alispánunk — ényegyedik jelentésében — így nyilatkozik: „A választási idő-zak alatt a közrend és béke, a személy- és vagyonbiztonság, valamint a választópolgárok alkotmányos jogai szabad gyakorlásának biztosítása s az ily alkalmakkor előfordulni szokott törvényellenes cselekmények és egyéb rendzavarások hatékony megelőzése érdekében a szükséges intézkedések megtételét. S bár a széles mederben megindult választási küzdelmek egyes kerületekben sokatlan nagy arányokat öltöttek, a szigorú hatósági intézkedések s különösen a választási elnökök erélyes és tapintatos eljárása által a választások törvényszerű megejtése biztosítva lett.”

— **Az eperjesi jogakadémián** az 1910—1911. tanév I-ső felére a beiratások 1910. szept. 1-től 12-ig eszkezlendők; az előadások szept. 16-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 13—15. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedélyvel lehet helye. A kik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, a kik pedig az egyetemekről, vagy más jogakadémiákról lépnek át, azok eddigi lezkelekonyvüket és távozási bizonyítványukat tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szept. hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határ-ideje szept. 1-től 15-ikéig terjed. A félévi tandíj 50 kor. Evangelikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részeseülhetnek a Kollégium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért az első félévben szept. 1-től december végéig 60 korona, csak ebédért 34 kor. fizetendő. Joghallgatók havonként is beiratkozhatnak, mely esetben ebéd- és vacsoráért 17 kor., a reggeliért 3 kor. fizetendő. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak a tandíjmentességre tápintézet díj elengedésére s a jelentékeny alapítókkal rendelkező «Jogász segély-egylet» támogatására. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatók rendelkezésére áll. A szünidőben mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakadémia igazgatósága. A tisztai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakadémiáján — a hazai ág. h. ev. egyház ez egyetlen ilyenmű tanintézetén — az 1909—1910. tanév alatt a következő tanárok működtek: dr. Mikler Károly dékán, dr. Ereky István, dr. Flórián Károly, dr. Hebelt Ede, dr. Horovitz Simon, dr. Obetkó Dezső, dr. Réz Mihály, dr. Szilávik Mátyás (rendes tanárok); dr. Horovitz Imre, dr. Máriaßy Béla, dr. Szehtlo János (magánanárok).

Az első félévben 21 tantárgy 93 heti órában, a II-ik félévben pedig 25 tantárgy 94 heti órában adatott elő. A tanév alatt a jogakadémián összesen 333 hallgató volt beírva, úgy, hogy a hallgatóság létszáma tekintetében ez a tanintézet a hazai tíz jogakadémia között a legelső lett. A hallgatók között volt I-ső éves 114; II-od éves 92; III-ad éves 71; IV-ed éves 48; tanfolyam hallgatása nélkül miniszteri engedélyvel vizsgázott 8. Születési hely tekintetében volt: Sárosvármegyei 56; Zemplénvármegyei 53; Gömörvármegyei 31; Nógrádvármegyei 25; Ung-, Szabolcsvármegyei 16—16; Szepesvármegyei 12; Pest-P.-S.-Kiskúnyvármegyei 11; Abauj-Torna-, Borsodvármegyei 9—9; Liptó-, Bereg-, Zólyomvármegyei 7—7; Brassóvármegyei 6; Árva-, Szatmár-, Sopronvármegyei 5—5; Nyíra-, Túróc vármegyei 4—4; Bács-Bodrog-, Békés-, Győr-, Krassó-Szörény-, Somogyvármegyei 3—3; Arad-, Bars, Bihar-, Hajdú-, Szilágy-, Szolnok-, Vasvármegyei 2—2; Csanád-, Csongrád-, Heves-, Veszprém-, Mára-maros-, Baranya-, Fogaras-, Kisküküllő-, Ugocsa-, Háromszék-, Zala-, Temes-, Komárom-, Szeben-, Fiume-vármegyei 1—1; Galicziai 1. A tanév folyamán 1909. jún. 1-től 1910. május 31-ikéig 132 első alapvizsgálat,

115 második alapvizsgálat, 23 államtudományi és 11 jogtudományi államvizsgálat tartatott. Az első alapvizsgálatot Pass Ferencz, Renvers Ferencz és Uhlarik József; a második alapvizsgálatot Horváth Aladár, Irinyi József és Jelinek József tette le kiténtéssel. Több joghallgató részesült ösztöndíjban, a segélyegylet támogatásában, tandíj- és tápintézet-díj elengedésében stb. Ezen a címen a joghallgatók által élvezett kedvezmények összege a mult tanév alatt meghaladta a 9000 kor-t. Az akadémiai ifjúság egyesületei: a jogásztársulat, segélyegylet, turista-egylet és vívó-egylet élénk működést fejtettek ki. Mindezekről részletes adatok a Kollégium «Értesítő»-jében olvashatók, melyet a jogakadémia igazgatósága 20 fill. levélbélyeg beküldése ellenében bárkinek készséggel megküld. A városban egészséges és nem drága lakások elegendő számmal állanak rendelkezésre, az ifjúság ellátása jutányos. E mellett a tápintézet egy telken levő kollégiumi theol. Otthonban mintegy 15 evangélikus, vagy református vallású joghallgató félevenként 60 koronáért lakást, fűtést, világítást és kiszolgálást kaphat; ez esetben tehát teljes internátusi ellátást élvez. Az «Otthon» szabályai az Értesítő theologiai részében, egész terjedelmében közölve vannak. Tekintve a rendelkezésre álló internátusi helyek csekély számát, kívánatos, hogy az érdeklődők az «Otthon» felügyelő tanáránál felvételi kérelmüket még a szünidő folyamán bejelenték.

— **Nincs többé holtidény!** Soha több igazsággal nem lehetett azt mondani, mint az idén, mikor nálunk az új parlamenttel új politikai harcok veszik kezdetüket éppen júliusban. Nincs tehát intelligens ember, a ki az ujságolvasást most mellőzhetné. Éppen azért hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét a legelterjedtebb magyar napilapra, a PESTI HIRLAP-ra, melynek fő-erőssége, hogy pártokon kívül és felül állván, szigorú ellenőrzést és igazságos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkivel szemben. Ennek köszönheti a magyar sajtóban páratlanul álló nagy népszerűségét. Mint a lap kiadóhivatala minket értesít, a cikkírók és tárczaírók jeles gárdáját új munkatársakkal sikerült szaporítani, úgy, hogy a PESTI HIRLAP munkatársai ma: Eötvös Károly, Abonyi Árpád, Molnár Ferencz, Heltai Jenő, Porzolt Kálmán, Murai Károly, Szomaházy István, Lux Terka, Csörgő Hugó, Gellért Oszkár, Mezei Ernő, Kéry Pál, Tömörkényi István, Váradi Antal, Diplomata, gr. Vay Sándor, Bokor Malvin, Alba Nevis, Bédi Izor, b. Malcoms Béla, K. Simó Ferencz, Lampérth Géza, Lasz Samu, Szász Zoltán, Szabóné Nogáll Janka, Ráskai Ferencz, Seress Imre, Garai Ferencz, Gúthi Imre, Fehéri Armand, Kemény Ferencz, Várady József, Herczegh Béla, Pálmai Henrik, Szegő Béla, Pártos Bencze, Balla Vilmos, Katona Béla, Kanizsai Ferencz, Schmittely József (helyettes-szerkesztő). Valóban oly névsor, melylyel egy más lap sem dicsekedhetik. S a PESTI HIRLAP azonfelül, hogy a legjobb és a legbővebb tartalmat nyújtja olvasóinak, még külön kedvezményekkel is szolgál előfizetőinek: naptárral és divatlapal. A PESTI HIRLAP minden előfizetője karácsonyi ajándékkal kapja a PESTI HIRLAP nagy képes naptárát és kedvezményes áron rendelheti meg a DIVAT-SZALON című, pompás képes divatlapot, gazdag szépirodalmi tartalommal. S bár napról-napra a legbővebb tartalommal, minden más napilapot felülmúló terjedelemben jelenik meg, a PESTI HIRLAP ára egy hóra csak 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 kor. és a DIVAT-SZALON-nal együtt negyedévre 9 kor. Az előfizetést legcélszerűbb postautalványon a kiadóhivatalhoz címezni: Budapest, Váci-körút 78.

— **A legénység szabadságozása.** A cs. és kir. 6. hadtest parancsnoksága a 67. sz. gyalogezred 4. sz. zászlóalj részére a mezei munkák idejére való szabadságozást július 17-ikétől aug. 6-ikáig, a 18. sz. tábori ágyúezrednél pedig június 20-ikától a lögyakorlatokhoz való elindulásig terjedő időközre, az esetleg egyénekenkénti szabadságozásokot pedig valamennyi csapattestnél szept. 20-ikától okt. 20-ikáig állapította meg.

— **A közegészségügyi viszonyok Sárosvármegyében** — dr. Weiss Jakab tb. vm. főorvosnak a közigazgatási bizottságban előadott jelentése szerint — május folyamán kedvezőek voltak. Előtérben ezúttal is a légzőszervek hurutos bántalmái állottak. Gépsértülés Palonczán fordult elő. Ismét megtörtént, még pedig Remenye községben, hogy a veszett eből megmart ember nem volt hajlandó a Pasteur-intézetbe gyógykezeltetése végett, Budapestre menni. A jelentés tárgyalásánál Taly József alispán lapunk máj. 29-iki számában «Az egészségügyi közigazgatás feladatai» címen megjelent cikkre előadta, hogy az ott követelt intézkedések vármegyénkben is megtörténtek, s hogy ha e téren bajok mégis vannak, annak az az oka, hogy a közönségben az

egészségügy követelményei iránt az érzék kellőleg még nincs meg. Éppen ezt az érzéket akartuk mi is cikkünkkel a közönségben és az alsó fokú hatósági közegekben fölkelteni, s örvendeni fogunk, ha a közleményünkben ajánlott intézkedéseket mindenütt (pl. a trágyalé lefolyásának megakadályozását Tótsóvárt) szigorúan végrehajtani is fogják.

— **Jogi-vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminaryuma Kolozsvárt azok érdekében, a kik hátralevő jogi-vizsgáikat szeptember hónapban vagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. A ki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi-vizsgákra előkészít. Tanrendszert és működését ismertető könyvét, «Tájékoztató a jogi szeminaryumról», díjmentesen megküldi.

— **A spanyol kormány türelmi rendelete.** Madridban a miniszterelnök királyi dekrétumot tett közzé, a mely a spanyol protestáns egyházra nézve igen fontos, türelmi rendelkezést tartalmaz. A dekrétum szerint, ezentul Spanyolországban is meg lesz engedve a protestánsoknak és a zsidóknak, hogy templomokat építsenek, azokban harangozzanak és nyilvános istentiszteletet tarthassanak. Az első spanyol protestáns templomot Madridban fogják építeni. A királyné, de különösen a király evangélikus vallású anyósa, Battenberg Beatrix hercegnő, befolyásának tulajdonítják, hogy a király kiadta ezt a rendeletet. Battenberg hercegnő u. i. gyakran panaszkodott, hogy, ha Madridban van, nem járhat istentiszteletre. Az új rendelkezések és a spanyolországi kongregációk túlszaporodása ellen tett intézkedések nagyon fölháborították az ottani klerikálisokat, a kik most új kultur-harcra izgatnak.

— **Sárosvármegye mezőgazdasági élete** köréből alispánunk — a közgyűlés elé terjesztett jelentésében — előadja, hogy „az egyhe telet korán váltotta föl a tavasz. Már február végével meleg tavaszi napok jelentkeztek; később az időjárás ugyan hűvösebbre változott, és éjjeli fagyok még április végén is jelentkeztek. Mind ennek dacára a tavaszi munkálatokat már igen korán befejezheték a gazdák. Az őszi-vetések a vármegye egész területén, csekély kivétellel, igen jól teleltek és a kora tavaszi, kedvező időjárásban jól is fejlődtek. Ártott azonban úgy az őszi, mint a tavaszi vetéseknek a sokáig tartó, hűvös időjárás, mert valóban melegebb napok csak május második felében állottak be; e miatt sok helyen föllépett a rozsda, különösen a búzában. Rovarkárok miatt is panaszkodtak több helyen. A beállott melegebb napoknak azonban igen rövid ideig örvendtek a gazdák, mert a kevéssé csapadékos tavasz után most már égetően szükség volna az esőre. (Időközben megjött az eső. Szerk.) A szárazság miatt most már mindenfelé panaszkodnak a gazdák, különösen a kapások érzik a csapadék hiányát, de a kiválóan mutatkozó szénatermést is kedvezően befolyásolta a huzamos ideig tartó szárazság. A széna kaszálása a vármegyében mindenfelé már kezdetét vette. A termés-eredmények kielégítőek, de félni lehet attól, hogy a huzamosabb szárazság után esetleg bekövetkezendő esőzések, miként a mult évben, elrontják a termést. A mesterséges takarmányfélék, különösen a luczerna és a lóhere, elég jól fejlődtek. A gyümölcsösök elég jól teleltek; mégis nagy gyümölcsstermésre kilátás nincsen, mert a tavaszi fagyok a virágzásban levő gyümölcsökben nagy kárt okoztak.”

— **Árvíz Sárosban.** A mult hét végén óriási felhőszakadás zúdult a giráltyi és eperjesi járás több községére. Legvehemensebb volt a pusztító vihar Kapi, Lada és Tótszék községében, a hol a kiáradt Tapoly és Szekcső folyók árja elárasztotta a házakat és mezőket. Lada és Kapi községek teljes termése elpusztult. A víz kisebb házakat és egész juhnyájakat elsodort. A kár jelentékeny. Emberéletben nem esett kár. Zboró és Bártfa vidékén is nagy árvíz uralkodott.

— **Méhészeti vándorgyűlés és kiállítás Budapeston.** A magyar és osztrák méhészek — a földművelésügyi miniszter meghívására s József kir. herceg fővédősége alatt — augusztus 19—23. napjain, Budapeston tartják 55-ik vándorgyűlésüket és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállításukat. Minthogy ezen vándorgyűlések és kiállítások a méhtenyésztés fejlődését nagyban előmozdítják, figyelemmel azoknak kulturális és közgazdasági fontosságára és a tanítóságnak e téren kifejtett buzgóosságára: a vallás- és közoktatásügyi miniszter az összes iskolák, tanítóképző- és más intézetek tanterőinek figyelmét ezen

gyűlésre és kiállításra felhívja, hathatósan buzdítván őket a vándorgyűlés munkálkodásában való minél tevékenyebb részvételre, valamint a kiállítás gyarapításához való hozzájárulásra. Ezt a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség megkeresésére ezzel közöljük.

— **A klasszikus színészet támogatása** érdekében gr. Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy elsősorban a klasszikus szindarabokat veszi védelmébe. Ezek ugyanis már majdnem teljesen leszorultak a vidéki színpadokról. Színészeinknek legnagyobb része nem is képes a klasszikus darabok előadására, s ha néhanapján valamelyik direktor ilyen darabot tűz műsorra, a színészek egyáltalában nem törődnek vele: csak úgy immel-ámmal játszzák el és a közönséget is teljesen elidegenítik ezektől az alkotásoktól. A miniszter külön társulatot szerveztet, amelynek az lesz a célja, hogy klasszikus darabokat jó előadásban, kidolgozottan és értelmesen tudjanak a vidék számára nyújtani. Néhai *Rakodczay* Pál megkísérelte ennek a feladatnak megoldását, de vállalkozása csődöt mondott. Azóta nem is gondoltak vele. Gr. Zichy János elevenítette föl ezt az eszmét s a társulat szervezésével *Hidvégi* Ernőt, a vidék egyik legjobb nevű drámai színészét, bízta meg. *Hidvégi* Ernő Kassán is több éven át működött, mint szerelmes-színész *Szendrey* társulatánál s azóta a kolozsvári Nemzeti színháznak elsőrangú tagja volt. A vállalat tehát ahhoz értő ember kezében van, az egészet pedig maga az állam finanszírozza.

— **Tanfolyam gyógynövény-szedők részére.** A földművelésügyi miniszter, a hazánkban vadon termő gyógynövények szedésének és értékesítésének elsajátítása végett, lelkészek és néptanítók részére 8 napra terjedő tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamon az azon résztvevők a gyűjtésre érdemes, vadon termő gyógynövényekkel megismerkedhetnek azok gyűjtésének, szárításának, csomagolásának és értékesítésének minden részletét elsajátíthatják, hogy azután állandó lakóhelyükön a gyógynövények rendszeres gyűjtését és értékesítését szervezhessék. A tanfolyamot külön erre a célra megnyert szakemberek vezetése mellett, a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémián 1910. júl. 31-ikétől aug. 6-ikáig tartják meg. A résztvevőket a miniszter veszi föl, s ők a gazdasági akadémián ingyen lakásban és fejenként — útiköltség és napij fejében — 64 kor. átalányban fognak részesülni. Az átalány felét a tanfolyam kezdetén, a másik felét pedig annak sikeres elvégzése után kapják kézhez. A tanfolyamra összesen 20 vidéki lelkészt és néptanítót vesznek föl. A fölvetélnél előnyben részesülnek azok, akik a hegyvidéki, felvidéki, vagy erdélyi miniszteri kirendeltség területén működnek, s akiket a nevezett három miniszteri kirendeltség egyike a célra ajánlani fog. Ezek után előnyben részesülnek azok, akik a gyógynövények termesztésével vagy gyűjtésével már eddig is foglalkoztak. A kérvényeket június 30-ikáig, a földművelésügyi miniszterhez címezve, a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához vagy pedig a hegyvidéki, az erdélyi vagy a felvidéki miniszteri kirendeltséghez kell beadni. A kitűzött létszám betöltése után, külön miniszteri engedéllyel, esetleg olyanok is vehetnek részt, akik segyélyre nem tartanak igényt.

— **Eperjesen letartóztatott kassai tolvaj.** Buchner Béla műlakatos már hónapokkal ezelőtt bejelentette a kassai rendőrségen, hogy ismeretlen tettes több drága ékszert ellopott tőle. A gyanú Nagy Pál nevű emberre irányult. A napokban azonban nagy fordulat állott be a kassai rendőrség nyomozásában. Az eperjesi rendőrség ugyanis táviratilag közölte a kassával, hogy letartóztatott egy csavargót, aki Stechni Jánosnak mondja magát, s a kinél több ékszert találtak, olyat is, mint a minők Buchnertől elvesztek. Kihallgatása alkalmával azt mesélte, hogy ő Oroszországban született, kiskorában azonban ellopták a cigányok s mivel szép cigányleány beleszeretett, félt attól, hogy féltékenységből valaki megöli, hát otthagya a karavánt, s így került Magyarországra. Persze e mesének nem ült föl a rendőrség, hanem, mivel a kassai rendőrség is ráismert egy-két Buchner-féle ékszerre, ujjlenyomatot vettek róla s azt fölküldték a budapesti rendőrséghez. Innen pedig azt a távirati értesítést nyerték, hogy az illető Slezák János, többször büntetett egyén, akit lopásért már előbb is elítéltek. Az így hurokra került tolvajt Kassára szállították. Kassa rendőrsége így az eperjesi révén újból megkapta üldözöttjét; ellenben megfordítva nem igen szokott előfordulni: Kassa rendőrsége még eddig talán egyetlen esetben sem csípett el eperjesi büntetett; nem is igen iparkodott rá. A letartóztatásra az eperjesi titkosrendőrök ébersége és ügyessége vezetett.

— **Házak mázolása.** A legjobb hírnévnek örvendő Kronsteiner Károly cég (Wien, III., Hauptstrasse 120.) tudatja, hogy a már mázolt épület-homlokzatok átfestésére előnyben részesítendő ezen cégnek *mész-façadefestékei*, minden más mázfestékkel szemben, és egész különösen az úgynevezett *hidegfestékek* szemben, mivel utóbbiaknál csak nehezen kerülhető el a festékek lemállása; ellenben új épület-homlokzatok és faéptmények mázolásához igen ajánlatos ezen cégnek törv. védett *Email-façadefestékei*.

Eperjesi Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Stark Zsigmond egyes. titkár.

Utazás az eperjesi ipar körül.

VI.

Jéggyár Eperjesen.

Bár a műjég nem tartozik szorosabb értelemben véve az ipari produktumok körébe, mégis jól esik iparszomszagos lelkünknek ez a szó: gyár, ha bármily alakban is testet öltve megjelenik városunknak — gyári kéme-nyek füstjétől érintetlen firmamentumán. Elvégre ha a nemzetgazdák hozsannával fogadják pl. egy ágyúgyárnak, vagy egy veszedelmes löveg-, vagy robbantószer-nyárnak a létesültét, mely minden, csak nem hasznos dolgok előállítására jó létre, úgy annyival inkább örömmel kell köszöntenünk egy helyi közhasznú vállalatot, mely ha egyebet nem is, legalább műjeget gyárt jég-szegény, de pezsgőszomszagos városunknak. Mikor ez év kora tavaszán ennek megteremtését először megpén-dítettük, még kételkedve fogadták a hírt, még a hideg időjárás hatása alatt nem érezte senki ennek szükségét és fontosságát, de most, midőn 30—40 C° melegben mindenki eltikkad a forróságtól, és hűsítő ital után sóvárog, most, mikor a hentesek és mészárosok romlandó árúikat a meleg káros és veszélyes következményeitől megóvni alig képesek, most mindenki vágyva-vágyik utána.

Ha az eddigi jelek nem csalnak, abból a lázas sietségből, erős igyekezetből ítélve, melylyel sok szorgos kéz a jéggyár építésén fáradozik, arra következtethetünk, hogy július 1-jén — mint eredetileg kiletésbe helyeztetett — a jéggyár csakugyan üzembe is jön.

Elismerés illeti a várost, mely 5000 kor. tőkével és ingyen telekkel, elismerést érdemel a villamtelep, mely 2500 kor. összeggel és olcsó motorikus erővel járult hozzá a gyár létesítéséhez. Egyesületünk is erejéhez mérten támogatta e vállalatot, midőn 6 üzletrész jegyzésével kellő áldozatkészségét mutatta.

Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, melyet városunk közönsége e gyár üzembe iránt tanúsít, midőn nap-nap után tömegesen fölkeresik és így az üzembe-hozatalát túlságos élénk kérdezősködéssel nemcsak hogy siettetnék, hanem a szerelés körül foglalatokodók zavarásával inkább késleltetik, helyénvalónak találok e helyütt a berendezést ismertetni és az érdeklődők kíváncsiságát kellőképpen kielégíteni.

A műjég gyártása igen egyszerű fizikai elven: a folyadékpárolgás elvén alapszik. A folyadékoknak gőz-, vagy gázállapotba való átváltoztatásához meleg szükséges, az ezen halmazállapot-változtatáshoz felhasznált hőmennyiséget kötött, vagy latens melegnek nevezzük. Ha a folyadékpárolgást nem külső hőhözvezetéssel, hanem más eszközzel, mint pl. a folyadék felszínére gyakorolt légnyomás csökkentésével fokozzuk, ez esetben a párolgáshoz igényelt latens meleg a folyadékból és környezetéből fog elvonatni, melynek következménye az lesz, hogy a folyadék nagy mértékben lehül. A folyadékra ható légnyomáscsökkentést szivattyúval érjük el, mely a folyadék felszínén fejlődő gázokat, vagy gőzöket fokozott mértékben távolítja el, és így a párolgást és vele a hűtést rendkívül elősegíti. Ily párolgásra alkalmas folyadékok az ammóniak, a kénessav és a szénsav. Az ammóniak pl. 20 C° hőmérsékletnél 8-8 légkörnyomással tartható cseppfolyós állapotban, és ezen állapotban a felszínére gyakorolt nyomás csökkentésével igen vehemens párolgás következik be, miközben nagymennyiségű hő köttetik le, és pedig 1 kg. 20 C°-ú ammóniak párolgási latens melege 300 caloria. Kénessav (SO₂) ugyancsak 20 C°-nál már 3-3 atm. nyomástól hozható cseppfolyós állapotba, és latens melege 85 caloria; végül szénsav 20 C°-nál 58 atm. nyomást igényel, hogy cseppfolyós állapotban maradjon és ez esetben párolgási latens melege 37 caloria.

E három különféle folyadék felhasználásával a gyakorlatban a fagyasztó- vagy hűtő-berendezéseknek 3 rendszere fejlődött ki. Az eperjesi jéggyár az ammóniak-rendszerű jéggyártást rendezte be.

A jéggyár berendezése 3 főrendszerből áll: 1. a kompresszor, ez szívó-nyomó légszivattyú, mely a csepp-

folyós, koncentrált ammóniak párolgását a szívási folyamatban előidézi és a nyomás periodusában ismét összekomprimálja a szükséges nyomásra, mely mellett az majd az ezt követő lehűtés folyamatában ismét cseppfolyóssá válik; 2. a párolgató vagy refrigerátor, mely csőkígyó formájában van kiképezve, a melyben a cseppfolyós ammóniak helyeztetik el, a melyet a kompresszor elpárologtat és ezzel a hűtő hatást előidézi; 3. a kompresszor által komprimált ammóniak-gőzök egy második csőrendszerbe, az u. n. kondenzátorba vezetnek, a hol az erre kívülről rávezetett hűtővízzel ismét megsűrítettnek és cseppfolyós állapotba mennek át. A körfolyamat aztán ismétlődik.

A párolgató csőkígyó egy nagyobb rezervoárban, a generátorban 20%-os sósvízbe van süllyesztve, úgy, hogy az ammóniak párolgásához szükséges kötött meleg ez esetben a környező sósvízről vonatik el, a mely — a szükséghez képest — 4-től 8 C°-ig fog lehűtetni, míg a párolgó ammóniak 10—15 C° temperaturájú lesz. Keverőlapátok, u. n. propellerek gondoskodnak arról, hogy ez a sósvíz állandó cirkulációban tartassék. Az így lehűtött sósvízben helyeztetnek el a bádoggzellák, melyek édesvízzel töltetnek meg, mely víz körülbelül 8 óra lefolyása alatt tömör jéggé fagy meg; e jégnek temperaturája —4-től —6 C°-ig. Így nyerjük a közönséges tömbjeget, mely a benne absorbeált levegőbuborékok következtében átlátszatlannak, fehér lesz (az eperjesi jéggyár ily jeget fog termelni). Ha a fagyasztandó vízzel telt kannákat a fagyás folyamata alatt rázó hatásnak vetjük alá, az esetben a levegő a vízből eltávozik és az így nyert jég szép kristályos, átlátszó marad. Ez azonban legalább 10 órai fagyasztási processzust igényel és ennél fogva előállításuk költségesebb. A bádoggzellákban ilyképp nyert jég azonban az edény falaihoz erősen tapad, és így azokról leválasztandó. Ez egyszerűen úgy történik, hogy a cellák a fagyasztás után kb. 30 C° hőfokú vízbe mártatnak, miközben a jég az edényfalaktól leolvad és így a jég-tömb a konikus cellából könnyen kicsúszik.

Az eperjesi jéggyárban a fagyasztó-tartályban egyszerűen 440 drb 12 1/2 liter űrtartalmú cella helyezhető el és így 8 óra leforgása alatt 5500 kg. jég állítható elő, a jégnek a kihúzása és a cellákból való kivétele körülbelül 2 órai időt vesz igénybe, úgy, hogy folytonos üzemben, napi 20 órai időtartamban 110 q jeget gyárthatnak.

A kompresszor, vízszivattyú, keverő-propellerek és jégkihúzásra szolgáló futódarú hajtására egy 40-lóerejű elektromotor szolgál, mely e gépeket közös transmisszióról tartja üzemben.

A elektromotort az eperjesi villamosmű látja el árammal.

A jéggyár a Lócsei-úton, a várostól átengedett telken épült és tetszetős külsejével csak hozzájárul az amúgy is még rendezetlen Lócsei-út szépítéséhez.

Kívánatos volna, ha a város közönsége ezt az életképes vállalatot minden töle telhető képességével támogatná, hogy szép céljának, Eperjes közegészségi viszonyainak megjavításával minden tekintetben megfelelhessen.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakarit minden fáradságot
és megerőltetést!

Időjárásunk

a június 18-ikától június 25-ikéig terjedő időben.
Reggel 7 óraker — délben 2 óraker — este 9 óraker.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxi-mum	mini-mum			milli-méter	minőség
VI. 18. r.	739.9	23.3	14.0	0	9		
d.	738.9			N 2	9.2		
e.	740.2			N 2	9	5.6	
19. r.	740.4	25.0	13.5	NW 2	8		
d.	739.1			NW 4	2		
e.	739.0			0	4		
20. r.	738.0	16.0	8.6	W 4	4		
d.	739.6			NW 5	8		
e.	741.6			W 4	7	0.3	
21. r.	742.5	17.0	7.0	W 5	5		
d.	742.7			NW 2	7		
e.	742.4			NW 2	4		erős dé
22. r.	742.6	22.8	3.5	SE 2	0		
d.	741.2			SE 4	4		
e.	740.5			SE 1	1		
23. r.	739.5	21.6	7.0	S 2	7		
d.	738.7			S 2	10		
e.	736.6			0	10	0.4	
24. r.	735.3	24.1	11.5	S 2	7		
d.	733.4			W 3	7		
e.	733.3			0	4		
25. r.	731.7		7.0	S 3	7		

Hirdetmény.

Üzletátadás miatt az összes, eddig nem rendezett

zálogtárgyak

július hó első napjain, Fő-utca 93. szám alatti üzlethelyiségemben nyilvános árverés útján **el fognak adni.**

Özv. Mittelmann Adolfné.

Kérek Eperjesen két szoba- s lehetőleg fürdőszobából álló száraz s féregmentes butorozatlan lakást

hosszabb időre.

Az évi bér megjelölését tartalmazó ajánlatokat kérem *Miskolczra*, a cs. és kir. 65. gy. ezredhez címzemre beküldeni.

Dr. Ónody Béla, ügyvéd.

Felölös szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló övszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi verbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.

1/4 literes palack 40 „

1/8 literes palack 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér

1/4 literes palack 7 „

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Ha őszintén akarok valamit dicsérni,

az csakis a Fay-féle valódi szódai ásványpasztilla. Senki sem szenvedett annyit meghűléstől, mint én. Minden évszak hozott legalább is egy hurutot. Mióta azonban Fay valódi szódai pasztilláját rendszeresen használom, alig tudom, mi a hurut, s ha mégis beáll némelykor egy kis rosszullet, a Fay-féle valódi szódai pasztilla segítségével hamar megszabadulok tőle. Kapható 1 korona 25 filléért minden idevágó üzletben, de hamisítványt ne engedjen magára erőszakolni.

Főképviselő Magyarországon és Ausztriában: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1910. évi május 1-től.

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest ind.	1000	800	1015	625	810	120	215
Kassa . . . ér.	322	408	705	1140	339	656	925
Kassa . . . ind.	346	450	730	1227	420	710	1042
Abos . . . ér.	406	514	755	1248	451	728	1108
Abos . . . ind.	414	521	831	1250	459	737	1109
EPERJES ér.	437	602	900	114	527	805	1138
EPERJES ind.	445	635	—	124	537	—	—
Eperjes vár. ér.	451	641	—	129	543	—	—
Kisszeben ér.	525	715	—	200	613	—	—
Héthárs . . .	547	737	—	217	635	—	—
Orló	—	825	—	300	715	—	—

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	—	855	135	—	745	—
Héthárs . . .	—	—	610	942	223	—	832
Kisszeben . . .	—	—	633	1005	246	—	856
Eperjes vár. . .	—	—	704	1037	320	—	928
EPERJES ér.	—	—	709	1042	325	—	933
EPERJES ind.	1205	450	722	1057	355	818	950
Abos . . . ér.	1233	520	753	1125	420	845	1015
Abos . . . ind.	1244	530	827	1127	423	852	1017
Kassa . . . ér.	103	600	845	1152	450	915	1041
Kassa . . . ind.	110	611	912	1225	521	925	1125
Budapest ér.	700	100	240	845	1050	630	815

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	735	128	540	447
Bártfa . . . ér.	945	335	730	625

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	530	120	800	850
Eperjes ér.	707	330	942	1040

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	—	704	1037	320	—
EPERJES ér.	—	—	709	1042	325	—
EPERJES ind.	—	450	722	1057	355	645
Abos . . . ér.	—	520	753	1125	420	717
Abos . . . ind.	409	533	759	1235	425	729
Margitfalva ér.	443	614	844	108	154	510
Göncványa . . .	650	650	915	138	—	545
Szabolcsbánya . . .	835	835	1050	315	—	725
Szepesolaszi . . .	513	652	918	134	234	545
Várpalota . . .	805	805	1040	305	305	625
Igló	545	727	953	203	311	620
Lécs	815	815	1035	240	425	730
Poprád	625	817	1050	240	417	720
Csorba	703	910	1140	333	502	812

Szepesség felől érkezik a vonat:

Csorba . . . ind.	—	745	1141	225	508	735
Poprád	633	830	1230	300	545	820
Igló	731	928	135	334	653	907
Szepesolaszi . . .	732	1002	212	400	731	938
Margitfalva . . .	755	1032	242	423	805	1006
Abos . . . ér.	828	1114	324	454	848	1042
Abos . . . ind.	831	1250	330	459	1109	1109
EPERJES ér.	900	114	354	527	1138	1138
„ megálló . . .	—	129	—	543	—	—

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dúsán felszerelt * * * * * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESEN.

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással.

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződéses, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítása, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.

— Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával.

Szliács aczélfürdő

Felsőmagyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, hátrgerinc- és idegbajok, benulás ellen, a szénvegyület betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos, dr. Rohrer Aladár hiv. fürdőorvos működik.

Utazás Bécsből 9 óra, északra Odenbergen át 5 óra, délről Budapeston át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben ad

a fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.).

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Liliumtejszappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszappanok között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arczbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT.

ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Ve- és hólyagbajoknál a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

NAGYSÁROSI MŰMALOM

•• RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. ••

Eperjes, 1910. június hó 20-án.

T. cz.

Van szerencsénk tisztelt részvényeseinket ezennel értesíteni, hogy f. évi május 24-én megtartott rendkívüli közgyűlésünk és a Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság f. é. június 11-én megtartott rendkívüli közgyűlése a két részvénytársaság egyesülését — f. é. ápr. 28-án kelt indítványunk értelmében — elhatározta s az utóbbi közgyűlés egyszerűsége miatt a részvénytőke felemelése iránti javaslatot is elfogadta.

Felhívjuk ennél fogva tisztelt részvényeseinket a Nagysárosi műalmi részvények kicserélésére s van szerencsénk e részben a következőket becses tudomásukra hozni:

A közgyűlési határozatok értelmében a Nagysárosi Műmalom 3200 darab 400 kor. névértékű részvényét, a Borsod—Miskolczi Gőzmalom saját 4000 darab 200 kor. névértékű részvényével cseréli ki.

Minden egy darab, a le nem járt szelvényekkel együtt beszolgáltató Nagysárosi műalmi részvény helyett $1\frac{1}{4}$ Borsod—Miskolczi részvény fog kiszolgáltatni,

vagy 1 db Borsod—Miskolczi részvény és 100 kor. készpénzben, vagy végül azon részvényeseknek, kik Borsod—Miskolczi részvényt átvenni nem kívánnának, részvénydarabonként 520 korona készpénz fog kifizetelni.

Negyed-részvények helyett igazolványok adatnak ki s négy darab igazolvány egy egész részvényre fog kicserélteni. A kicserélt részvények minden tekintetben egyenjogúak a Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság régi részvényeivel, részesülnek már az egész 1910. év üzleti eredményében és a Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság minden új részvénykibocsátásánál a régi részvényekkel egyenlő elővételi joggal fognak birni.

Miután a Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság a kicserélés céljára kibocsátott 4000 darab új részvényen kívül még további 4000 darab új részvényt is bocsát ki, s ezzel részvényei számát 20,000 darabra és részvénytőkéjét négy millió koronára emeli, az elővételi jog gyakorolhatása pedig a Nagysárosi Műmalom R.-t. részvényeseit is megilleti, annak feltételeit a Borsod—Miskolczi Gőzmalom R.-t. által kibocsátott, idecsatolt hirdetményben közöljük.

Kérjük ezek után a t. részvényeseket, a kik részvényeiket becsereálni kívánják, hogy részvényeiket már a Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság által eszközözendő becserelés végett a Nagysárosi Műmalomnak Eperjesre czímezve, posta útján beküldeni, vagy személyesen átadni s egyúttal a mellékelt nyilatkozat felhasználásával közölni szivesek legyenek, hogy a Borsod—Miskolczi Gőzmalom új részvényeit kinek a nevére kívánják kiállíttatni.

BORSOD—MISKOLCZI GŐZMALOM

••• RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. •••

Hirdetmény.

A Borsod—Miskolczi Gőzmalom-Részvénytársaság 1910. évi június 11-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét négy millió koronára emeli fel és e célból 4000 darab új részvényt bocsát ki, a melyek az 1910. január 1-től folyó jövedelemben részesednek. Ezen részvényekre elővételi jog illeti úgy a már eddig forgalomban levő 12,000 darab részvényt, mint nemkülönb a Nagysárosi Műmalom R.-t. beolvadása folytán — annak 3200 darab részvényei beváltására — kibocsátott 4000 darab részvényt, illetve, miután azok még nem kézbesítettek, a Nagysárosi Műmalom R.-t. részvényeseit is.

Az elővételi jogot a társaság részvényeseinek a következő feltételek mellett ajánlja fel:

1. Négy darab Borsod—Miskolczi régi részvény, egy új 200 kor. névértékű, 1910. és következő évekre szóló szelvényvel ellátott új részvénynek átvételére jogosít fel, ha a részvények birtokosai erre vonatkozó szándékukat 1910. évi június 25-től 1910. évi július 10-ikéig bezárólag, nemkülönb azon neveket, a melyekre az új részvényeket kiállíttatni óhajtják, a mellékelt nyilatkozat felhasználásával az alább megnevezett helyeken bejelentik és ha egyúttal meglévő részvényeiket a joggyakorlás igénybevételének reávezetése végett bemutatják.

A becserelésre szánt részvények helyett letéti elismervények és letéti igazolványok fognak kiadatni, a becsereált új részvények pedig — az elismervények beszolgáltatása ellenében — 1910. évi szeptember 1-től folyólag a Nagysárosi Műmalom irodájában Eperjesen, díj- és illetékmentesen fognak kiszolgáltatni.

Ugyanott eszközöztetik azon egész- vagy negyed-részvények készpénz-beváltása is, a melyeket részvényeseink becsereálni, illetve átvenni nem óhajtanak.

Teljes tisztelettel

a Nagysárosi Műmalom
igazgatósága.

BORSOD—MISKOLCZI GŐZMALOM

••• RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. •••

Miskolcz, 1910. június 20.

T. cz.

Vonatkozással a Nagysárosi Műmalom R.-t. igazgatóságának túloldali értesítésére, van szerencsénk a mi részünkről is tudatni, hogy a részvények kicserélését, az ott közölt módon és időben teljesíteni fogjuk, s ennél fogva kérjük a Nagysárosi Műmalom tisztelt részvényeseit, sziveskedjenek részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a Nagysárosi Műmalom eperjesi irodájában elismervény, illetve igazolvány ellenében mielőbb benyújtani és azon neveket közölni, a melyekre az új részvények kiállítandók, módot nyújtva nekünk ezáltal, hogy az új részvényeket 1910. szeptember 1-től fogva fennakadás nélkül kiszolgáltathassuk.

Azon részvények, a melyekre vonatkozólag 1910. évi augusztus hó 1-ig rendelkezés nem történt, hogy kinek a nevére irandók, annak a nevére fognak kiállíttatni, a ki a részvénykönyvben birtokosként fel van tüntetve.

Egyúttal kérjük, sziveskedjék az idecsatolt hirdetmény értelmében az elővételi jogot is gyakorolni. Minden egyes Nagysárosi Műmalom R.-t.-i részvény után, a részvényt $\frac{5}{16}$ -rész jogositvány erejéig illeti meg az elővételi jog, melyért a joggyakorlás bejelentésekor, legkésőbb tehát

1910. évi július hó 10-ikéig bezárólag

és pedig: az egész részvényért 420 korona, a $\frac{4}{16}$, illetve $\frac{1}{4}$ részvényért 105 korona, az $\frac{1}{16}$ részvényért 26 kor. 25 fillér fizetendő. Elővételi jog pusztán $\frac{4}{16}$ részvény erejéig is gyakorolható.

Teljes tisztelettel

Borsod—Miskolczi Gőzmalom
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Verso

Eperje nyilvános

I. egy gáló kéte

II. a helyezése

III. az kőmives-

asztalos-

elszigetel

épületek a közszál

leendő v

az I.

a II.

a III.

Az é ajánlati

talos óra

minta, te

15 kor-

ronáért,

a II-ra

ugyanot

Pályá

együttes

de azok

A sz

zárt bor

július

dók be

Az 3

5%-ána

nyugta

sz. kir.

E b

biztosít

10%-r

A B

d. u. 4

tében

Epe

magán

latok l

az egy

csopor

Fentar

menny

elégítő

se, vag

latot f

Epe

V an

t

utca

női

és az

iskol

Schö

és az

rende

utca

fectio

káka

Gy

M

géper

gyors

Sz

mind

hóna

M

nem t

ves je

együt

ezentu

A

pártfo

kiváló

3294—1910. kig. sz.

Tárgy: Az eperjesi új gyalogsági kaszárnya építése.

Versenytergályási hirdetemény.

Eperjes sz. kir. város közönsége nevében nyilvános versenytergályást hirdetek

I. egy gyalogsági zászlóalj elhelyezésére szolgáló kétemeletes legénységi épület,

II. a katonai irodák és altiszti lakások elhelyezésére szolgáló egyemeletes épület,

III. az istálló- és raktár-épületek föld-, kőmíves-, kőfaragó-, ács-, cserépfedő-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, burkoló-, elszigetelő- és szobafestő-munkáinak az állami épületekre megállapított részletes föltételek és a közszállítási szabályzat követelményei szerint leendő végrehajtására.

Befejezési határidők:

- az I. épületre 1911. október 1.,
- a II. épületre 1911. június 1.,
- a III. épületekre 1911. május 1.

Az építési tervek, a műszaki leírás és az ajánlati költségvetés a városi építésznél a hivatalos órák alatt megtekinthetők s az ajánlati minta, továbbá az ajánlati költségvetés: az I.-re 15 kor.-ért, a II.-ra 10 kor.-ért, a III.-ra 5 koronáért, a tervmásolatok: az I.-re 20 kor.-ért, a II.-ra 15 kor.-ért, a III.-ra 7 kor. 50 fillérért ugyanott megszerezhetők.

Pályázni lehet az I—III. épületrészre együttesen, vagy külön az egyes épületekre, de azoknak minden munkájára.

A szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatok 1910. évi július 20-ikán déli 12 óráig nálam adandók be.

Az ajánlatokhoz a költségvetési végösszeg 5%-ának megfelelő bántópenz letételét igazoló nyugta csatolandó. Letéti pénztárul Eperjes sz. kir. város házipénztárát jelölöm meg.

E bántópenz az ajánlat elfogadása esetén biztosítékul marad, mely a vállalkozó által 10%-ra lesz kiegészítendő.

A beadott ajánlatokat 1910. július 20-ikán d. u. 4 órakor fogom az ajánlattevők jelenlétében nyilvánosan fölbontani.

Eperjes sz. kir. város közönsége fentartja magának a jogot arra, hogy a beadott ajánlatok közül tetszése szerint válaszson s hogy az együttes ajánlatokból is az I—III. szerint csoportosított egyes épületeket kivehessen. Fentartja továbbá a jogot arra is, hogy, a mennyiben a versenytergályás eredményét kielégítőnek nem tartaná, az ajánlatok közül egyet se, vagy csak egyes épületekre vonatkozó ajánlatot fogadjon el.

Eperjes, 1910. június 20.

Krayzell Aladár,
polgármester.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a Fő-utca 109. sz. alatt 36 év óta fennálló

nőruha-divattermemet

és az ezzel egybekötött szabászati és varróiskolám a fő-utczai 137. sz. a., Schönfeld Izidor-féle házba helyeztem át és azt a modern igényeknek megfelelően berendezvén, rendelés folytán a legújabb divatú utczai és báli toiletteket, blousokat, confectionokat és minden, e szakba vágó munkákat készítek.

Gyászruhákat 24 óra alatt elkészítek.

Mindenféle plüsszrózó-munkákat plüsszrózó-gépemen és gombáthúzásokat gombgépemen gyorsan eszközölök és olcsón számítok.

Szabászati és varróiskolámban növendékek mindennap felvétetnek. A tanítási időszak 3 hónap. Egyhavi tanítási díj csupán 8 ft.

Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesítem, nem mulasztatom el az eddigi, irántam tanúsított szives jóindulatot és bizalmat megköszönni, biztosítván egyúttal a t. közönséget arról, hogy ezt megérdemelnem ezentúl is legfőbb igyekezetem leendő.

A nagyérd. közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel
Friedmann Ig.
női-szabó.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia). Legerősebb jodbromtartalmú elsőrangú fürdőhely. Egyetlen hely, ahol tisztán jódfürdőt lehet használni. Gyógyjavatok: görvélykór, syphilis, izzadmányok, érelmeszesedés, csont- és izületbántalmak, nőbajok, csúsz stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Ósregi park. Elegáns elhelyezés. Penzió gyermekeknek (kiszérő nélkül). Posta-, távirtda- és vasút-állomás. Idény május 15-ikétől október 1-jéig. Dr. Klinik V. főorvos. Prospektus és értesítés ő kegyelmessége gróf Larisch-Mönnich fürdőigazgatóságától, Darkau kérendő.

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérihetetlen szószólója

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Felelős szerkesztő: HACSAK GÉZA.
Naponként 155,000 példány!

Egy szám: 2 krajczár.
A Nap előfizetési ára:
Egész évre . . . 16—K. Negyedévre . . . 4—K.
Félévre . . . 8—K. Egy hónapra . . . 140 K.

A Nap apróhirdetési levelezőlapja
10 szóig 30 fillér,
20 szóig 50 fillér,
40 szóig 1 korona.

Kapható minden hírlapelárúsítóhelyen.

STUBNYA FÜRDO

518 méter t. f. m. 88—49 C fokú hővízzel. Budapest—Rutkál tévonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok

REUMA KOSZVENY

istületi és isomreumas megbetegedésnél, ischias, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porollán-, kád- és termeszétes tükörfürdő, pakolás, izzadási kúrák, villamosítás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvő-, fekvőerdők, káosette, elterülve a Tatrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint leggyógyhegy is; nagy és szép park. Legelősebb árak, legnagyobb kenyérem, egészséges lakások és társiló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tenisz. Állandó előkelő úri közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. Alth Egon Iova székessöv. gyakorlat-örvos. Utóidény: augusztus 20-tól.

Előidény: július 1-ig. 50% engedmény.
Képes prospektussal és fölvilágostással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLASSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEYZÉK INGYEN.

Tárgy: Az eperjesi korcsolyacsarnok építése.

Versenytergályási hirdetemény.

Az Eperjesi Korcsolyázó-egylet nevében nyilvános versenytergályást hirdetek egy új korcsolyacsarnok föld-, kőmíves-, elhelyező-, vasbeton-, műkö tetőfedő-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló-, bádogos-, burkoló- és padlózó-munkáira.

Befejezési határidő: 1910. nov. 1.

A tervek és költségvetések megtekinthetők Faragó József okl. mérnök úrnál, aki a költségvetést 10 kor.-ért s a terveket szintén 10 koronáért kívánatra lemásoltatja.

Pályázni csak valamennyi munkára együtt lehet.

A szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt borítékban elhelyezett ajánlatok nálam 1910. július 19-ikén déli 12 óráig adandók be.

A beadott ajánlatokat 1910. július 19-ikén d. u. 4 órakor az ajánlattevők jelenlétében fogom felbontani.

Az ajánlatokhoz az ajánlati végösszeg 5%-alékanak megfelelő bántópenznek a Sárosvármegyei Takarékpénztárnál történt letételét igazoló elismervény csatolandó.

Ez a bántópenz megbízás esetén 10%-ra lesz kiegészítendő.

Szabálytalanul vagy utólagosan beadott ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A Korcsolyázó-egylet részére fentartom azt a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül, a mennyiben azokat megfelelőknek nem tartaná, egyet se válaszson.

Eperjes, 1910. június 22.

Bánó Aladár,
elnök.

A miskolci „Kristály“ vegytisztító-, ruhafestő- és gőzmosó-gyár keres a város forgalmas helyén egy üzlethelyiséget; továbbá keres egy üzletvezetőt. :: :: ovadékképes

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének tenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplő, májolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arczisztatlanság és bőrhiany eltávolítása kötelesség, a nőnek, vétek volna rút arczal élni, ha van megbízható tökéletes szer, mely szépséget teremt. Általában a legjobban szeretik a Krieger-tele szépségtereket, és pedig az

AKÁCIA-KRÉM, mely 2—3 nap alatt minden szépségihányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérít, üdít, simít és szépsít. Ára 2 korona.

AKÁCIA-SZAPPAN kellemes, tartós és üdítő. Ára 1 korona.

AKÁCIA-PUDER védi a bőrt a nap és szél befolyása, valamint arczisztatlanságok ellen. Ára 1 korona.

A ki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénüléstől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kapható az összes gyógytárakban. Postai széküldés naponta.

KRIEGER-gyógyosztár
Budapest, Kalvin-tér. (Baross-u. 2.)

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Koffenaufwand wirklich geldmáckvoll und vornehm gekleidet sein?

Wollen Sie Ihre Colletten nach den tadellos itzenden Wiener Schnittten, die einzeln genau für Ihr perionliches Maß angefertigt werden, zu Baue felbit herstellen, so abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Baustrauenzungung eine erite Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzuarbeitenden Vorlagen für Bandarbeiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kofienfrei zugeandt. Abonnements zum Preise von Mk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/1.

544—1910. szám.

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. pénzügyminisztériumnak f. évi június hó 15-ikén kelt 64,988. sz. magas rendeletével a **sóeladási árak**, helyt sóvári raktár, *f. é. június hó 1-jétől kezdődő hatálylyal*, a következőképen állapították meg:

főttsó q-ként	20 K. 31 f.
magsó q-ként	13 „ 10 „
kő- és őrlöttso q-ként	21 „ 66 „
marhasó (őrlött és sajtolt) q-ként	10 „ 10 „

Sóvár, 1910. június 22.

M. kir. főbányahivatal.

Válogatott **spanyolmeggy** és **kajszinbarack**ot 5 kilós, csinosan fonott vesszőkosarakban 3 K. 75 f.-ért; gyenge kalarábét, zöld, fejtett borsót és új burgonyát, keverten 5 kilós kosarakban 3 koronáért s na- **HIBJÁN SÁMUEL UTÓDAI** pontá olcsóbban szállítanak Nyiregyházán.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzsolési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor. **Moll-féle gyermek-zsappan.**

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-zsappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvényből, oszról és meghüleséknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beuörzsoláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **D: Richter** gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A ki középiskolába (gimn., reál, felső-keresk., polgári) járó fiát **hitközségi felügyelet**, állami ellenőrzés és tanfériak vezetése alatt álló **INTERNÁTUS** szigorú nevelésére akarja bízni, kérjen prospektust a **debreczeni izr. hitközség** titkárától. — Interurbán és megyei telefon: 813.

Üzletvezetőt

keres az

Eperjesi Ker. Fogyasztási Szövetkezet. Óvadék legalább 1000 kor., fizetés egyezség szerint. Az állás augusztus 15-ikén betöltendő.

Az 1904-iki st.-louisi világgiallittáson „GRAND PRIX”.

Jobban tisztít minden más tisztítószerrel.

Az eperjesi gőzfürésznél már **apróra vágott tűzifa** kapható. Házhoz szállítva 1 kocsi ára 10 kor. Bővebbet **Zimmerman** Osiasnál, Vásár-tér 1.

SÁROSVÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG : EPERJES : FŐ-UTCZA 79. SZÁM

Telefon-szám 11. Postatakarékpénztári cheque-számla 21,815.

Foglalkozik a pénzügyi üzletek minden ágával.

Alaptőke 400,000 korona.

Elfogad betéteket **4% netto** kamatozással.

Kölcsönöket ad váltókra, értékpapírokra, ingatlanokra. Törlesztéses (amortizációs) kölcsönöket engedélyez 15-65 évi törlesztési időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett. Érdeklődőknek készséggel nyújt erre vonatkozólag bővebb felvilágosítást. Sorsjegyek előnyös részletfizetések mellett. Átutalások Amerikába a legolcsóbban közvetítettek.

Őszi trágyázás!

Valódi **THOMAS-SALAK** védjegyű a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisítástól!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-út 49. sz.

Képviselő és raktár: Weiser Ede, Kassa.

CARL KRONSTEINER-féle, az idő viszontagságainak ellentálló, mész- **façade-festékek** 50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Törvényileg védve.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul. Egyedül czélszerű mázóanyag már festett façadeokon.

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120. Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek

szint nem enged, egyszeri mázóvalással fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel keverve lesz használható kész; antiszeptikus, méregmentes, likacsos. Ideális máz belső helyiségek, faépítmények, még be nem mázólt épülethomlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül. Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül. Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül.